



แผนแม่บท

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ลำดับที่ ๖ ซึ่งเป็นศูนย์ลำดับสุดท้าย ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีแนวคิดที่สำคัญคือเป็น ศูนย์ศึกษา และ พัฒนา (Research & Development) ภายใต้พื้นฐานปัญหาและภูมิสังคมที่แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค และนำผลการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จมาเป็น ตัวอย่างแห่งความสำเร็จ ในลักษณะ พิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต สำหรับให้ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานจากการปฏิบัติจริง เป็นตัวอย่างของการบริหารงานแบบบูรณาการในลักษณะ รวมศูนย์ ในการผสมผสานความร่วมมือร่วมใจกันของหน่วยงานราชการในการทำงานเพื่อบริการประชาชน และเป็น ระบบการบริการเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว ที่ประชาชนสามารถเข้ามาเรียนรู้และขอรับบริการได้เบ็ดเสร็จในแห่งเดียวกัน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการศึกษาหาวิธีการพัฒนาจากสภาพพื้นฐานปัญหาเดิมที่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายอย่างรุนแรงจากการทำการเกษตรที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ป่าไม้ถูกทำลาย มีการพังทลายของดิน สูญเสียหน้าดิน ดินกลายเป็นดานแข็ง มีความแห้งแล้งเพิ่มขึ้นจากพื้นฐานที่เป็นเขตเงาฝนอยู่แต่เดิม ในปัจจุบันมีกรอบการดำเนินงานในการศึกษาและพัฒนาใน ๕ เรื่องที่สำคัญคือ ๑. การอนุรักษ์ ป่าไม้ ปรับปรุงบำรุงดิน , ๒. การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำ , ๓. การอนุรักษ์ป่าไม้และพัฒนาป่าไม้ , ๔. การสร้างอาชีพและผลิตอาหาร , และ ๕. พลังงานทดแทน ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องกันมาตามสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลา นอกจากการดำเนินงานในพื้นที่ศูนย์ฯ แล้ว ยังได้ขยายผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จไปยังหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขยายผลการพัฒนา และใช้ประโยชน์จากศูนย์ฯ ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นเครือข่ายภาคประชาชนที่ประสบความสำเร็จจากการขยายผลของศูนย์ฯ จำนวน ๑๐ แห่ง ในพื้นที่รอบศูนย์ฯ อีกทั้งยังได้ประสานความร่วมมือในการขยายผลร่วมกับศูนย์เรียนรู้ของภาคเอกชน อีกจำนวน ๘ แห่ง เพื่อให้เป็นแหล่งองค์ความรู้ และเป็นแบบอย่างให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

ในภาพรวมการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีความสอดคล้องกับแนวพระราชดำรินโยบายต่างๆ และความต้องการของเกษตรกร โดยผลสำเร็จได้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไปเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงานกปร.) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๕ พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้ดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนาไปแล้วรวมทั้งสิ้น ๘๒ เรื่อง ได้นำผลสำเร็จของงานศึกษา ทดลอง วิจัยเหล่านี้

มาขยายผลเป็นหลักสูตรอบรมสำหรับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจ จำนวน ๘ หลักสูตร และได้อบรมหลักสูตรอื่นที่จำเป็นให้กับประชาชน ซึ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้ให้การอบรมไปแล้วจำนวน ๗,๗๔๒ คน มีแปลง/งาน ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน สาธิตและใช้เป็นที่ฝึกปฏิบัติแก่ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวน ๑๙ แปลง/งาน และมีผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่ศูนย์ฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ จำนวนทั้งสิ้น ๒๕๓,๔๓๒ คน

ในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง งานการขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ ทำให้เกษตรกรร้อยละ ๔๓.๓ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมาก และเกษตรกรร้อยละ ๕๐.๕ มีความเป็นอยู่ดีขึ้นพอสมควร โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีเป็นเงิน ๒๑๖,๘๒๑.๙๘ บาท และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีเป็นเงิน ๑๔๖,๓๐๖.๙๘ บาท ทั้งนี้ส่วนใหญ่มีรายได้พอเพียงกับรายจ่ายและมีเงินออมในครัวเรือน นอกจากนี้แล้วงานขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ ยังช่วยให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของประเทศให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วย

อย่างไรก็ดี ในการดำเนินงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้ยึดแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการของศูนย์เป็นเครื่องมือซึ่งนำการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลง ทั้งนี้การดำเนินงานในภาพรวมของศูนย์ฯ ยังคงมีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือซึ่งนำการดำเนินงานเพื่อพัฒนางานศึกษา ทดลอง วิจัย ส่งเสริมขยายผลสำเร็จไปสู่ประชาชน ให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์จนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องงานศึกษา ทดลอง วิจัย งานขยายผล และงานบริหารจัดการ

กองอำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ในฐานะหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการประสานการดำเนินงานและให้การสนับสนุนกับหน่วยงานต่างๆที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จึงได้จัดทำ **แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔** เป็นแผนชั้นนำที่กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของแต่ละยุทธศาสตร์ไว้ รวมถึงได้กำหนดแผนงานสำคัญเป็นกลุ่มไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดทำแผนงาน โครงการและกำหนดกิจกรรมในแผนปฏิบัติการซึ่งแยกออกไปต่างหากโดยให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในทุกปี ซึ่งแนวทางในการดำเนินการลักษณะนี้ จะก่อให้เกิดความยืดหยุ่น ง่ายต่อการปรับแผนให้บรรลุสู่เป้าหมาย ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับเป้าหมาย ปรับกระบวนการทำงานได้ตลอดเวลา สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้ดียิ่งขึ้น การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างครบถ้วนถูกต้อง และเป็นกรอบในการประสานความร่วมมือร่วมใจที่จะพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงานทุกคน อันจะส่งผลให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เป็นแหล่งองค์ความรู้แนวพระราชดำริต่างๆ สามารถขยายผลนำประชาชนไปสู่วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการบริหารจัดการที่ดีต่อไป

ขอบเขตและกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เพื่อให้แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามแนวพระราชดำริ และเกิดประโยชน์สุขกับประชาชน ดังนั้นจึงได้กำหนดขอบเขตครอบคลุม ๓ ด้านคือ ๑.ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย และการพัฒนา , ๒.ด้านการขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ และ ๓.ด้านการบริหารจัดการ โดยยึดกรอบแนวคิดหลัก ประกอบด้วย

- ๑) รายงานการประเมินแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)
- ๒) พระราชดำริเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- ๓) หลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- ๔) ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
- ๕) ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)
- ๖) แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
- ๗) แผนพัฒนาจังหวัด พื้นที่ขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ๑๐ จังหวัด พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ที่เกี่ยวข้อง (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง)
- ๘) การวิเคราะห์สถานการณ์ของพื้นที่ดำเนินการของ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก กลุ่มเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ไว้ดังนี้

- **วิสัยทัศน์ :** ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรดินและป่าไม้ รวมถึงเป็นสถานที่ถ่ายทอดวิชาการและเทคโนโลยีด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การประมง ที่เหมาะสมตามภูมิสังคมให้กับประชาชน รวมถึงเป็นสถานที่ถ่ายทอดแนวพระราชดำริต่างๆ ให้กับประชาชนเพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้มีอาชีพ รายได้ และมีความสุขอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

● พันธกิจ :

- ๑) ศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ เพื่อหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมกับภูมิสังคม มีความสมดุลกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่
- ๒) รวบรวมผลการ การศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ นำแนวพระราชดำริ และผลที่ได้จากการศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ รวมถึงองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขยายผลไปสู่ประชาชน
- ๓) พัฒนาบุคลากร และการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการทำงานอย่างประสานสอดคล้องและมีการบูรณาการทำงานร่วมกัน
- ๔) เผยแพร่พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไปสู่สาธารณชน

● เป้าประสงค์หลัก :

- ๑) ศึกษา วิจัย ทดลอง ทดสอบ พัฒนา ให้ครบถ้วนตามพระราชดำริ
- ๒) สร้างตัวอย่างความสำเร็จของการพัฒนาอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืน
 - ๒.๑ การอนุรักษ์ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน และพัฒนาดินที่มีความเสื่อมโทรม
 - ๒.๒ การทำเกษตรที่ให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งกับสิ่งแวดล้อม
 - ๒.๓ การทำเกษตรในพื้นที่ที่มีปัญหาทั้งในเรื่องของดินและน้ำ
 - ๒.๔ การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๒.๕ ปศุสัตว์และการประมง เพื่อเป็นแหล่งอาหารและอาชีพ
 - ๒.๖ การพัฒนาป่าไม้และการจัดการป่าไม้มีส่วนร่วม
- ๓) ขยายผลความสำเร็จไปสู่ประชาชน ทั้งทางตรงและผ่านระบบเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปเป็นแนวทางการดำรงชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ
- ๔) เผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จด้านต่างๆ สู่สาธารณชน

● กลุ่มเป้าหมาย :

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการในจังหวัด หน่วยงานราชการ ส่วนกลาง เครือข่ายชุมชน ภาคเอกชน
ผู้รับบริการ กลุ่มเกษตรกร ประชาชนทั่วไป เยาวชน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ ผู้บริหาร ชาวต่างชาติ

● ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด

แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

๓ ยุทธศาสตร์ ๑๓ เป้าประสงค์ ๔๑ กลยุทธ์ และ ๑๓๕ ตัวชี้วัด ๓๓ แผนงาน

● ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย ๔ เป้าประสงค์ ๗ กลยุทธ์ ๒๗ ตัวชี้วัด ๔ แผนงาน

เป้าประสงค์ที่ ๑ รวบรวม งานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงงานทดสอบสาธิต ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ อย่างเป็นระบบสามารถเข้าถึงได้ นำมาใช้ประโยชน์และอ้างอิงได้ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๒ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๒ ศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา ทดสอบสาธิต ต่อยอดหรือเพิ่มเติมขึ้นใหม่ ให้สามารถถ่ายทอด และขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนได้อย่างเหมาะสมกับภูมิสังคม และความเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๑๘ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๓ ใช้ข้อมูลตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บูรณาการกับงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงงานทดสอบสาธิต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ประกอบด้วย ๑ กลยุทธ์ ๑ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๔ สร้างองค์ความรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ในการ อนุรักษ์และการบริหารจัดการ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความอุดมสมบูรณ์อย่างสมดุลและยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ๖ ตัวชี้วัด

● ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ ประกอบด้วย ๕ เป้าประสงค์ ๑๙ กลยุทธ์ ๖๘ ตัวชี้วัด ๑๕ แผนงาน

เป้าประสงค์ที่ ๑ นำผลสำเร็จของการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงผลสำเร็จของการทดสอบ มาจัดสาธิตแสดงเป็น ‘พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต’ ได้อย่างสมบูรณ์ น่าสนใจ มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๑ กลยุทธ์ ๑ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๒ ขยายผลความสำเร็จจากการศึกษาทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงความสำเร็จจากการทดสอบสาธิตและแนวพระราชดำริต่างๆ สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทั่วไปอย่างสอดคล้องกับภูมิสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ๒๑ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๓ เกษตรกร ชุมชน เครือข่ายชุมชน พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ๒๒ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๔ เป็นต้นแบบของการบริการเบ็ดเสร็จจุดเดียวและเป็นต้นแบบของการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงเป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์ ๑๔ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๕ ส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรให้ผลผลิตที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต จัดหาตลาดให้เกษตรกรมีช่องทางในการจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ๑๐ ตัวชี้วัด

● ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการองค์กร ประกอบด้วย ๔ เป้าประสงค์ ๑๕ กลยุทธ์ ๔๐ ตัวชี้วัด ๑๔ แผนงาน

เป้าประสงค์ที่ ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ดำเนินงานอย่างบูรณาการ มีบริหารงานด้วยหลักของ ธรรมาภิบาล สัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานสนองพระราชดำริ อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญงานและทำงานอย่างมืออาชีพ ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆตามแนวพระราชดำริสู่สาธารณชน ประกอบด้วย ๗ กลยุทธ์ ๑๗ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีโครงสร้างการบริหารภายใน และอัตรากำลังระบบบริหารจัดการที่สอดคล้องเหมาะสมกับภารกิจ ประกอบด้วย ๑ กลยุทธ์ ๒ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีภาพลักษณ์ที่ดี ในการเป็นต้นแบบการพัฒนาตามแนวพระราชดำริในภูมิภาค ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ๑๒ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ ๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ พัฒนาเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ในระดับสากล ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ๙ ตัวชี้วัด

การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ

กองอำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เป็นแกนกลางในการประสานงานกับทุกหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงานในศูนย์ฯ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ถึง พ.ศ.๒๕๖๔ ภายใต้กรอบของแผนแม่บทฉบับที่ ๖ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทและวิธีการดำเนินงานตามแผนแม่บทเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อำนวยการกำกับดูแล ในภาพรวมของศูนย์ฯ โดยดำเนินการด้านงบประมาณ ภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการประจำปีและกรอบแผนแม่บทฉบับที่ ๖ อำนวยการกำกับดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณ ติดตามกำกับดูแลโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและกรอบงบประมาณที่ได้รับ รวบรวมรายงานผลความก้าวหน้าสรุปรายงานประจำเดือน สรุปรายงานรายไตรมาส และสรุปผลการปฏิบัติในรอบปี ส่งให้หน่วยต้นสังกัดของหน่วยที่ปฏิบัติงานในศูนย์ รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๗๗ หมู่ ๗ ถนนบายพาสชะอำ-ปราณบุรี ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๖๑๒๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๒-๕๙๒๒๕๒-๕ อีเมลล์ huaisaicenter@gmail.com

คำนำ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๖ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน โดยยึดแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานไว้เป็นแนวทางทั้งในด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และนำผลจากการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ไปขยายผลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยรอบ ตลอดจนการจัดทำเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ในการพัฒนาต่างๆ หลากหลายสาขา ในการดำเนินงาน ได้มีการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมดำเนินงาน ยึดถือเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แผนแม่บทของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นี้ ได้จัดทำขึ้นร่วมกันโดยการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมดำเนินงาน ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจนผู้นำท้องถิ่นและผู้แทนประชาชนในพื้นที่โดยรอบที่ตั้งของศูนย์ ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนอย่างแท้จริง อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปทิศทางที่ประชาชนต้องการ เน้นการพึ่งพาตนเอง สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนแม่บทฉบับที่ ๖ นี้ เป็นแผนชี้นำที่กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของแต่ละยุทธศาสตร์ไว้ รวมถึงได้กำหนดแผนงานสำคัญเป็นกลุ่มไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดทำแผนงาน โครงการและกำหนดกิจกรรมในแผนปฏิบัติการซึ่งแยกออกไปต่างหากโดยให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในทุกปี ซึ่งแนวทางในการดำเนินการลักษณะนี้ จะก่อให้เกิดความยืดหยุ่น ง่ายต่อการปรับเปลี่ยนให้บรรลุสู่เป้าหมาย ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับเป้าหมาย ปรับกระบวนการทำงานได้ตลอดเวลา สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้ดียิ่งขึ้น การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างครบถ้วนถูกต้อง และเป็นกรอบในการประสานความร่วมมือร่วมใจที่จะพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงานทุกคน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก - น
หลักการและเหตุผล	๑
ผลการดำเนินงาน ตามรายงานการประเมินแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘)	๒
● ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย	๓
● ด้านการขยายผล	๔
● ด้านการบริหารจัดการ	๖
การประเมินสถานการณ์	๘
กรอบแนวคิดในการจัดทำแผน	๑๒
● รายงานการประเมินแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘)	๑๒
● พระราชดำริเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	๑๒
● หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	๑๓
● ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ตามแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)	๑๖
● ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)	๑๗
● แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ สำนักงาน กปร.	๑๗
● แผนพัฒนาจังหวัด พื้นที่ขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ๑๐ จังหวัด พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ที่เกี่ยวข้อง (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง)	๑๗

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และกลุ่มเป้าหมาย	๒๐
● วิสัยทัศน์	๒๐
● พันธกิจ	๒๐
● เป้าประสงค์หลัก	๒๐
● กลุ่มเป้าหมาย	๒๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา	๒๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้	๒๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการองค์กร	๓๖
การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ	๔๓

แผนแม่บท
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

.....

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้นทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๖ แห่ง โดยมีแนวคิดที่สำคัญคือ “ศึกษาและพัฒนา” (Research & Development) ภายใต้สภาพพื้นฐานปัญหาและภูมิสังคมที่แตกต่างกันของแต่ละภูมิภาค นำผลการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จมาเป็น “ตัวอย่างแห่งความสำเร็จ” ในลักษณะ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” สำหรับให้ผู้ที่สนใจเข้ามาดูตัวอย่างจากของจริง หรือเข้ามาขอรับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตยังเป็นสถานที่ให้คนทุกระดับสามารถมาเที่ยวหย่อนใจ ศึกษารูปแบบการพัฒนาในสาขาต่าง ๆ จากของจริง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นตัวอย่างของการบริหารงานแบบบูรณาการในลักษณะ “รวมศูนย์” ในการประสานความร่วมมือร่วมใจกันของหน่วยงานราชการในการทำงานเพื่อบริการประชาชน และเป็น “ระบบการบริการเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว” ที่ประชาชนสามารถเข้ามาเรียนรู้และขอรับบริการได้เบ็ดเสร็จในแห่งเดียวกัน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบลสามพระยา อำเภอสายบุรี จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๖ เพื่อแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่เขตพระราชานิเวศน์มฤคทายวัน ซึ่งแต่เดิมเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ ด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิดโดยเฉพาะเนื้อทราย พื้นที่แห่งนี้จึงมีชื่อเรียกว่า “ห้วยทราย” แต่ในเวลาต่อมามีราษฎรบุกรุกเข้ามาแผ้วถางป่าเพื่อทำไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไร่สับปะรด แต่ทำอย่างไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี มีการใช้สารเคมีเกินความจำเป็น ขาดหลักวิชาการ ดินขาดการบำรุงรักษา มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่คำนึงถึงคุณค่าและอนาคต ทำให้ธรรมชาติขาดความสมดุล ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เกิดการพังทลายของดินและสูญเสียหน้าดิน คุณภาพของดินเสื่อมโทรม พื้นดินบางแห่งแข็งเป็นดาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้ดำเนินการตามพระราชดำริโดยเป็นศูนย์ศึกษาด้านป่าไม้อนุรักษ์ประเภทศึกษาแบบการพัฒนาเกษตรกรรมที่เหมาะสมควบคู่ไปกับการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับอุดมสมบูรณ์ดังเดิม สามารถทำการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ควบคู่กับการปลูกป่า พัฒนาแหล่งน้ำสนับสนุนการปลูกป่าและการเพาะปลูกพืช ทั้งนี้โดยให้ราษฎรเข้าร่วมในกิจกรรมของโครงการเพื่อร่วมพัฒนา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างถูกต้องและเกื้อกูลกันระหว่างคนกับธรรมชาติ ทั้งนี้ในการดำเนินงานครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ใน ๕ ด้าน คือ

- ๑) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน
- ๒) การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำ
- ๓) การอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาป่าไม้
- ๔) การสร้างอาชีพและผลิตอาหาร
- ๕) พลังงานทดแทน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นอกจากจะดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้ขยายผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จไปยังหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขยายผลการพัฒนา และใช้ประโยชน์จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้เสริมสร้างศักยภาพศูนย์เรียนรู้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นเครือข่ายภาคประชาชนที่ประสบความสำเร็จจากการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เพื่อเป็นแหล่งองค์ความรู้ และเป็นแบบอย่างให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

การดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จะมี “แผนแม่บท” เป็นเครื่องมือในการกำหนดแผนงานและโครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความประสานสอดคล้อง มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า มีความประหยัด และมีประสิทธิภาพ เกิดผลสำเร็จของงานและเป็นไปตามแนวพระราชดำริ โดยแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๕๕ –๒๕๕๙) สิ้นสุดลงในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งในภาพรวมที่ผ่านมาผลการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับแนวพระราชดำริ และนโยบายต่างๆ โดยผลสำเร็จได้เกิดประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการประเมินผลงานฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ พบว่าการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ สามารถทำให้ครอบครัวหรือคนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมาก คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๐ ดีขึ้นพอสมควร คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐ ทั้งนี้ส่วนใหญ่มีรายได้พอเพียงกับรายจ่ายและมีเงินออมในครัวเรือน นอกจากนี้แล้วการขยายผลแนวพระราชดำริต่างๆ ไปสู่ประชาชน ยังช่วยทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของประเทศให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กองอำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ในฐานะหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการอำนวยการ การประสานงาน และให้การสนับสนุนกับหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จึงได้ร่วมกับทุกหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ องค์กรส่วนท้องถิ่น และตัวแทนภาคประชาชน จัดทำ “แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)” ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายในการกำหนดทิศทางให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปสู่การทำหน้าที่เป็น “แหล่งองค์ความรู้แนวพระราชดำริ ขยายผลสู่ประชาชนอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานการบริหารจัดการที่ดี นำไปสู่วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อไป

๒. ผลการดำเนินงาน ตามรายงานการประเมินแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

ในช่วงที่ผ่านมาศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการ ศึกษา ค้นคว้า หาวิธีการพัฒนาภายใต้สภาพพื้นฐานปัญหาและภูมิสังคมของพื้นที่ โดยใช้การพัฒนาในลักษณะบูรณาการงานที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ตามยุทธศาสตร์ต่างๆ ของแผนแม่บทที่ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น ทั้งนี้โดยครอบคลุมการดำเนินงานใน ๓ ด้าน คือ

๒.๑ ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ดำเนินงานในเรื่องของการศึกษา ทดลอง วิจัย มุ่งเน้นความครบถ้วนของกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ กับแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ใน การดำเนินงานพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเน้นการศึกษา ทดลอง วิจัย ที่สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจากการรวบรวมผลการศึกษา ทดลอง วิจัย ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานโครงการจนถึงปัจจุบัน (๒๕๕๙) พบว่ามี การศึกษา ทดลอง วิจัย ที่เสร็จสิ้นแล้ว รวมจำนวนทั้งสิ้น ๘๒ เรื่อง ประกอบด้วยงานศึกษา ทดลอง วิจัย ๙ ประเภท ดังนี้

๑). ด้านการพัฒนาเกษตรกรรม	จำนวน ๕ เรื่อง
๒). ด้านการพัฒนาปรับปรุงและบำรุงดิน	จำนวน ๑๗ เรื่อง
๓). ด้านการพัฒนาปุ๋ยสัตว์และโคนม	จำนวน ๑๘ เรื่อง
๔). ด้านการพัฒนาประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	จำนวน ๑๙ เรื่อง
๕). ด้านการพัฒนาป่าไม้	จำนวน ๓ เรื่อง
๖). ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์สัตว์ป่า	จำนวน ๑๒ เรื่อง
๗). ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	จำนวน ๔ เรื่อง
๘). ด้านพลังงานทดแทน	จำนวน ๑ เรื่อง
๙). ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	จำนวน ๓ เรื่อง

ทั้งนี้ได้คัดเลือกผลการศึกษา ทดลอง วิจัย ที่ประสบผลสำเร็จและพร้อมที่จะนำไปขยายผลสู่ประชาชน จำนวนรวม ๓๔ เรื่อง โดยรวบรวมงานการศึกษา ทดลอง วิจัย ที่เกี่ยวข้องในเรื่องเดียวกันจัดทำเป็นเอกสารวิชาการ เพื่อใช้ในการเผยแพร่และขยายผลรวมถึงใช้ประกอบการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ เรื่อง และได้จัดทำเป็น บัญชีหลัก หลักสูตรการอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวน ๘ หลักสูตร ส่วนผลการศึกษา วิจัย ทดลอง ซึ่งไม่สามารถนำมาจัดทำเป็นหลักสูตรการอบรม ได้จัดทำเป็นเอกสารองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ จำนวน ๔๘ เรื่อง เอกสารวิชาการที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จัดทำขึ้น จำนวน ๑๑ เรื่อง ดังนี้.

- ๑). การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ
- ๒). การเลี้ยงโค
- ๓). การเลี้ยงแพะห้วยทราย
- ๔). การเลี้ยงไก่เขียวห้วยทราย
- ๕). การเลี้ยงกบ
- ๖). การเพาะเห็ด
- ๗). เกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่
- ๘). การปรับปรุงดินและการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ๙). การเลี้ยงปลาน้ำจืด
- ๑๐). การเผาถ่านเพื่อผลิตน้ำส้มควันไม้
- ๑๑). ถ่านชีวภาพ

ในการศึกษาวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สมควรที่จะดำรงความร่วมมือไว้และเพิ่มเติมเครือข่ายงานศึกษาวิจัยกับสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานต่างๆต่อไป แต่ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ยังไม่มีแผนงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัยหรือ

แผนงาน/กิจกรรมที่จะพัฒนาบุคลากรด้านงานวิจัยของศูนย์ฯ การประชุมระดมความคิดโดยคณะทำงานวิชาการ เพื่อกระตุ้นให้มีการเขียนงานทางวิชาการเป็นสิ่งจำเป็น และผู้ที่ประสงค์จะทำการศึกษา วิจัย ควรให้มีเวลาในการเตรียมการและการเขียนโครงการล่วงหน้าให้นานขึ้น นอกจากนี้สมควรที่จะพิจารณาศึกษาทดลองต่อยอดจากการศึกษา ทดลอง งานวิจัยที่มีอยู่ และเพิ่มเติมโครงการ/กิจกรรม การสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่ประชาชนอีกส่วนหนึ่งด้วย

๒.๒ ด้านการขยายผล

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จัดทำแผนการฝึกอบรมให้กับประชาชนเป็นประจำทุกปีทั้งที่เป็นหลักสูตรในลักษณะสหวิชาการที่มุ่งเน้นให้เกิดแนวคิดในการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และหลักสูตรที่มุ่งหมายให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ทั้งจากบัญชีหลัก หลักสูตรการอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวน ๘ หลักสูตร และจากหลักสูตรปกติของหน่วยงานต่างๆตามความจำเป็น ทั้งในส่วนที่สามารถใช้งบประมาณปกติของแต่ละหน่วย และที่ต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณกลาง โดยในการอบรมได้ส่งเสริมให้เกษตรกรตัวอย่างและปราชญ์ชาวบ้านเป็นวิทยากรให้ความรู้จากประสบการณ์ตรงแก่เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฯ สำหรับบัญชีหลักหลักสูตรการอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวน ๘ หลักสูตร ดังนี้

- ๑). การทำเกษตรแบบผสมผสานและทฤษฎีใหม่
- ๒). การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ
- ๓). การปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก
- ๔). การเลี้ยงโค
- ๕). การเลี้ยงแพะ
- ๖). การเลี้ยงไก่เขียวพื้นเมืองห้วยทราย
- ๗). การเลี้ยงกบ
- ๘). การเพาะเห็ด

ในการฝึกอบรม ร้อยละ ๙๘.๐ ของผู้เข้ารับการอบรม มีความพึงพอใจในการเข้ารับการฝึกอบรม แต่อย่างไรก็ดีผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการไปดูงานในสถานที่จริงและให้มีการฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่ให้มากขึ้น อีกทั้งมีความต้องการให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มเติม ส่วนใหญ่อยากอบรมเรื่องการเพาะเห็ดโคน เห็ดฟาง รองลงมาคืออยากอบรมเรื่องการเกษตรที่ใช้น้ำน้อย และอยากอบรมเรื่องการปลูกผักระยะสั้น การปลูกผักแบบไม่ใช้ดินตามลำดับ และอยากให้เพิ่มการอบรมเคลื่อนที่ตามศูนย์เรียนรู้ของศูนย์ฯ สำหรับช่วงเวลาที่เหมาะสมในการอบรม ผู้รับการอบรมส่วนใหญ่ระบุว่าช่วงเดือนคือเมษายนจะเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือเดือนมีนาคม และเดือนมกราคม ตามลำดับ โดยผู้เข้ารับการอบรมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ร้อยละ ๕๐.๐ มาตามคำชักชวนของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ และร้อยละ ๒๑.๓ มาสมัครด้วยตนเอง ที่เหลือมาตามคำชักชวนของเพื่อนบ้าน/ญาติ/ผู้นำชุมชน สำหรับเหตุผลสำคัญที่ตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรมกับศูนย์ฯ มากที่สุดคืออยากได้ความรู้ รองลงมาคืออยากได้รับเมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ หรือปัจจัยการผลิตอื่นๆ ซึ่งเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้ว ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันทีคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙ ส่วนอีก ร้อยละ ๔๙.๓ ต้องนำไปปรับประยุกต์ให้เข้ากับกิจกรรมของตนเอง มีเพียงร้อยละ ๕.๘ ที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๔๖.๗ นำมาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มรายได้ และร้อยละ ๓๔.๙ ใช้เพื่อลดรายจ่าย ผู้ผ่านการฝึกอบรมร้อยละ ๕๕.๖ ได้นำความรู้ไปเผยแพร่กับเพื่อนบ้านเป็นส่วนมาก

รองลงมาคือเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจอื่นๆ ส่วนผู้ที่ไม่นำไปเผยแพร่ให้เหตุผลว่าเพราะไม่มีผู้สนใจ มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่นำไปเผยแพร่โดยให้เหตุผลว่าได้ทดลองด้วยตนเองแล้วปรากฏว่าไม่ประสบผลสำเร็จ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีแปลง/งาน ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน สาธิตและใช้เป็นที่ฝึกปฏิบัติแก่ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จำนวน ๑๙ แปลง/งาน ดังนี้.

- ๑). การปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ยืนต้นเพื่อพัฒนาดินที่แข็งเป็นดาน แปลงเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
- ๒). การปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ยืนต้นเพื่อพัฒนาดินที่แข็งเป็นดาน แปลงเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา
- ๓). แปลงสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ (เส้นทางพิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต)
- ๔). สวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน ๒๕๕๘
- ๕). แปลงสาธิตการปลูกไม้ผล
- ๖). แปลงไม้ผลพันธุ์ดี
- ๗). แปลงเกษตรผสมผสาน
- ๘). แปลงสาธิตการปลูกพืชไร่
- ๙). แปลงงานพัฒนาที่ดิน
- ๑๐). การเลี้ยงปลานิล ปลาแรดและปลาดุกในบ่อซีเมนต์
- ๑๑). การเลี้ยงปลานิล ปลาแรดและปลาดุกในบ่อดิน
- ๑๒). การเลี้ยงกบนาในบ่อซีเมนต์
- ๑๓). การเลี้ยงไก่ไข่
- ๑๔). การเลี้ยงเป็ด
- ๑๕). การเลี้ยงไก่เขี้ยวห้วยทราย
- ๑๖). การเลี้ยงแพะ
- ๑๗). การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน
- ๑๘). การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า นางรม เป้าฮื้อ
- ๑๙). การผลิตและใช้ถ่านชีวภาพ

จากการประเมินผลงานฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ มีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มจำนวนแปลงและมีการจัดการแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน รวมทั้งมีรูปแบบที่หลากหลาย มีครบทุกด้าน คือ ดิน น้ำ ป่าไม้ ส่งเสริมอาชีพ พลังงานทดแทน ระบบการให้น้ำพืชและการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้จัดทำแปลงสาธิตเพิ่มเติม โดยเฉพาะแปลงปลูกผักที่มีความหลากหลายชนิดที่สามารถปลูกได้ในพื้นที่จริง โดยเป็นแบบผักปลอดสาร และผักไม่ใช้ดิน ซึ่งเป็นความต้องการของประชาชนมากที่สุด รองลงมาอยากให้ทำแปลงสาธิตการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า เช่น โคขุน แพะ กวาง ไก่ แปลงสาธิตการเพาะเห็ดโคน เห็ดฟาง เห็ดเผาะ และแปลงสาธิตปลูกสับปะรดปลอดสาร ตามลำดับ

ศูนย์เรียนรู้ และศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ณ. สิ้นสุดปี พ.ศ.๒๕๕๙ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่างในพื้นที่รอบศูนย์ จำนวน ๘๔ ราย ซึ่งในจำนวนนี้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๕ ศูนย์เรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์

จำนวน ๒ ศูนย์เรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง จำนวน ๑ ศูนย์เรียนรู้ และศูนย์เรียนรู้ด้านสวัสดิการและการอาชีพ จำนวน ๒ ศูนย์เรียนรู้ รวมจำนวนศูนย์เรียนรู้ทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ ศูนย์เรียนรู้ ดังนี้.

ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน

- ๑). ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลชะอำ นายเขียน สร้อยสม
- ๒). ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานและเครือข่ายการเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอ นายสำรอง แดงพลับ
- ๓). ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน นายอู๋ นวมนิ่ม
- ๔). ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน นายสำราญ ศาสตร์เสงี่ยม
- ๕). ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน นายจรูญ นวลพลอย

ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์

- ๑). ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงโคขุน นายสว่าง พันธุ์วงศ์
- ๒). ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงแพะ นายไพรัช ศาสตร์เสงี่ยม

ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง

- ๑). ศูนย์เรียนรู้การเพาะเลี้ยงปลา นายเชิด เหมือนจันทร์

ศูนย์เรียนรู้ด้านสวัสดิการและการอาชีพ

- ๑). ศูนย์เรียนรู้กลุ่มธนาคารหมู่บ้านโป่งแก้งพัฒนา
- ๒). ศูนย์เรียนรู้สัมมนาชีพชุมชนบ้านโป่งแก้งพัฒนา

ทั้งนี้ประชาชนในพื้นที่ ได้เข้าไปใช้ประโยชน์หาความรู้จากศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๐ แต่ยังมีประชาชนอีก ร้อยละ ๑๓.๐ ที่ยังไม่ทราบเรื่องของศูนย์เรียนรู้หรือเกษตรกรตัวอย่างจึงไม่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๔.๐ เป็นศูนย์เรียนรู้หรือเกษตรกรตัวอย่างที่มีอยู่ มูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้าไปหาความรู้จากศูนย์เรียนรู้หรือเกษตรกรตัวอย่าง คือสะดวกอยู่ใกล้บ้าน รองลงมาคือต้องการเทคนิคใหม่ๆเพื่อไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และต้องการนำความรู้มาสร้างรายได้ตามลำดับความรู้ที่ประชาชนได้รับจากศูนย์เรียนรู้หรือเกษตรกรตัวอย่างมากที่สุดคือเรื่องการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ เช่น การปลูกสับปะรด การปลูกผัก การปลูกดาวเรือง เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน ทฤษฎีใหม่ การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงโค การเลี้ยงไก่ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓ รองลงมาได้รับความรู้เรื่องการเพาะเห็ด เช่น เห็ดฟาง นางฟ้า และเห็ดโคน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙ และความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยสั่งตัด และหญ้าแฝก เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑ ซึ่งความรู้ที่ได้จากศูนย์เรียนรู้หรือเกษตรกรตัวอย่าง ประชาชนได้นำไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘ โดยนำไปใช้ในการเพิ่มรายได้คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖ รองลงมาใช้ในการลดรายจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ และได้นำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับเพื่อนบ้านคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๘ รองลงมาคือนำไปเผยแพร่ให้กับญาติคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ แต่การเผยแพร่ให้กับสมาชิกในครัวเรือนของตนเองยังมีน้อยคิดเป็นร้อยละ ๙.๓ แต่อาจเป็นไปได้ว่าสมาชิกในครัวเรือนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครัวเรือน สำหรับผู้ที่ไม่ได้นำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่น ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่มีผู้สนใจ รองลงมาคือเมื่อนำไปทดลองแล้วไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ จึงไม่ได้นำไปเผยแพร่ และอีกเล็กน้อยตอบว่ามีขั้นตอนที่ซับซ้อน/ยุ่งยาก จึงไม่ได้นำไปเผยแพร่ ซึ่งในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจในการมีศูนย์เรียนรู้ถึงร้อยละ ๙๔.๐ แต่ยังคงมีความต้องการให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เพิ่มกลุ่มการเรียนรู้ให้ครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิม สำหรับศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ มีศูนย์เรียนรู้เครือข่ายจำนวน ๘ แห่ง ดังนี้.

๑. ศูนย์เรียนรู้ วิจัยและพัฒนาป่าเต็ง
๒. ศูนย์เรียนรู้กลุ่มเห็ดครบวงจร ผู้ใหญ่หยุด ร้อยนาค

๓. ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานผักพื้นบ้านปลอดภัย นายถนอม รุ่มรวย
๔. ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานวนเกษตร และอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ผู้ใหญ่ประจวบ เขียวแก้ว
๕. ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียงอำเภอหนองหญ้าปล้อง ไร่สงตะวัน
๖. ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์บ้านโป่งสลอด นายเชาว์ แต่งอ่อน
๗. ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มเกษตรอินทรีย์ บ้านดอนผิงแดด นายชาญ ทับสี
๘. บ้านนาร่องการทำแก๊สชีวภาพ นางปราณี สระศรี

เจ้าหน้าที่ขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จัดเจ้าหน้าที่ขยายผลออกเยี่ยมเยียนแนะนำให้ความรู้ กับประชาชนในพื้นที่เป้าหมายขยายผลทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและแก้ปัญหาได้อย่างทันที่ โดยไปในลักษณะเป็นทีมและเป็นส่วนตัว รวมทั้งทำหน้าที่ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงแผนปฏิบัติการงานขยายผลให้ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและปัญหาของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของผู้ที่จะเป็นเกษตรกรตัวอย่าง ซึ่งจากการประเมินผลงานฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ พบว่าการจัดเจ้าหน้าที่ขยายผลไปให้ความรู้และคำแนะนำกับประชาชนในพื้นที่เป็นวิธีที่ประชาชนมีต้องการมากที่สุด ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเจ้าหน้าที่ขยายผลไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙ ประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ขยายผล แต่ยังมีความต้องการให้มีนักวิชาการที่มีความรู้ทุกด้านในการออกพื้นที่ไปให้ความรู้ ดังนั้นจากผลการประเมินเจ้าหน้าที่ขยายผลควรออกพื้นที่เป็นทีม และเจ้าหน้าที่ในทีมต้องมีความรู้แบบรอบด้าน เจ้าหน้าที่ขยายผลต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม ควรมีการศึกษาสภาพแวดล้อมของเกษตรกรเป้าหมาย และควรมีความรู้ใหม่ๆ และทันสมัย ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดให้เจ้าหน้าที่ขยายผลให้มีการศึกษาดูงานมากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่ประชาชน การจัดทีมเจ้าหน้าที่ขยายผลสมควรจัดเป็นทีมรับผิดชอบในแต่ละตำบล ควรมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างศูนย์ศึกษาฯ กับประชาชน โดยจัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงานศูนย์ศึกษาฯ พบประชาชน เดือนละครั้ง และควรมีการเข้าร่วมประชุมกับผู้นำชุมชนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานการขยายผลให้กับเกษตรกร ทั้งนี้ในการขยายผลควรเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนทุกภาคส่วน เช่น วัด โรงเรียน องค์กรของประชาชน และธุรกิจของชุมชน จากผลสำรวจเกษตรกรยังมีความต้องการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต ดังนั้นเจ้าหน้าที่ขยายผลควรมีความรู้เรื่องตลาดเพื่อให้คำแนะนำกับเกษตรกรหรือสามารถประสานตลาดสำหรับจำหน่ายผลผลิต ให้กับเกษตรกร อย่างไรก็ตามในการขยายผลเจ้าหน้าที่ขยายผลต้องส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำบัญชีครัวเรือนหรือบัญชีฟาร์ม เพราะผลจากการสำรวจเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำบัญชี

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

๑) การบริหารองค์กร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีการขอกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการให้แก่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เพื่อให้มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอ สามารถรองรับการขยายตัวของภารกิจสนองพระราชดำริการพัฒนาด้านต่างๆ ของศูนย์ศึกษาฯ ให้เป็นไปได้อย่างต่อเนื่องและมีความคล่องตัว ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีแผนงาน/กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ/ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีทั้งการอบรมกันเองในหน่วยงาน และมีการส่งไปอบรมกับหน่วยงานต่างๆ โดยมีทั้งที่คัดเลือกจากเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ารับการอบรมหลักสูตรตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและการเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมความรู้ตามความสมัครใจของแต่ละบุคคล

ด้านงบประมาณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีระบบการจัดเก็บข้อมูล งบประมาณรายจ่าย ประจำปีของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยสามารถจัดเก็บ ข้อมูลตามแผนงาน ผลผลิต และกิจกรรมหลัก/ย่อย มีระบบการยืมเงิน มีระบบการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โดยระบบการรายงานการเงินและการคลัง (งบประมาณ)

ด้านสารสนเทศ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จัดให้มีการอบรมความรู้เรื่องระบบสารสนเทศ พัฒนาและนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและให้บริการอย่างมี คุณภาพ

๒) แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ

ทุกหน่วยทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่ร่วมกันดำเนินงานใน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ร่วมกับภาคประชาชนในพื้นที่ ได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็น กรอบและแนวทางการดำเนินงานรวมทั้งประสานงานร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง ในห้วงที่ผ่านมา แผนแม่บทศูนย์ ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๕๐ – ๒๕๕๙) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ร่วมกัน ๕ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการขยายผล ถ่ายทอดเทคโนโลยีตามแนวพระราชดำริและการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการ

๓) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

- การประชาสัมพันธ์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯจัดให้มีการอบรมความรู้ภาษาอังกฤษ และจัดอบรมการให้ความรู้เรื่องการบรรยายรับคณะ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การประชาสัมพันธ์ งานขยายผลให้ประชาชนหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ใช้วิธีประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำหมู่บ้าน และให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ ศึกษาฯ เข้าไปประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านเป็นหลัก การประชาสัมพันธ์งานขยายผลที่ดำเนินการยังไม่ครอบคลุม และอยู่ในวงจำกัด

- การผลิตสื่อเผยแพร่องค์ความรู้ เช่นสิ่งพิมพ์ วารสาร และจัดรายการวิทยุในสถานีท้องถิ่น รวมถึงจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ ดำเนินการได้ในขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่แต่สื่อทางโทรทัศน์ยังไม่มี ความสามารถที่จะผลิตได้

- การจัดทำเว็บไซต์ยังจัดทำได้เฉพาะภาคภาษาไทยเท่านั้น

๓. การประเมินสถานการณ์

๓.๑ ภาพรวมสถานการณ์การพัฒนาประเทศและแนวโน้ม

สถานะด้านเศรษฐกิจภาคเกษตรของไทยยังเป็นแหล่งผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญกำลัง ปรับตัวสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง รวมทั้งการเป็นสังคมผู้สูงอายุทำให้แรงงานภาคเกษตรลดลง เศรษฐกิจโลกยังมี

แนวโน้มขยายตัวซ้ำส่งผลผลกระทบต่อประเทศไทย รูปแบบการค้ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลง ไปสู่การค้าเสรีมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้น

การผลิตสินค้าอุตสาหกรรม กำลังปรับตัวเข้าสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในทุกขั้นตอนของการผลิต และสร้างอุตสาหกรรมใหม่ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีความต้องการแรงงานที่มีทักษะและองค์ความรู้สูงเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้แรงงานทักษะสูงและมีความสามารถเฉพาะทางขาดแคลน

การท่องเที่ยวและธุรกิจบริการ มีบทบาทมากขึ้นตามลำดับในระบบเศรษฐกิจไทย นำไปสู่การเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading Nation)

ด้านต่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับภูมิภาคและโลกมีมากขึ้นโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต จะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันการเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงเขตเศรษฐกิจอาเซียน บทบาทของประชาคมอาเซียนในภูมิภาคอาเซียนจะมากขึ้น

สถานะด้านสังคม ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้วัยแรงงานต้องแบกรับดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ความยากจนและความเหลื่อมล้ำยังเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่ความขัดแย้งใน สังคม และมีแนวโน้มขยายตัว คนที่มีทักษะสูงจะมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่คนที่มีทักษะต่ำจะตกงาน มีการไหลแรงงานทักษะสูงสู่ประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่าและมีแนวโน้มการพึ่งพาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน สังคมไทยยังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสวัฒนธรรมต่างชาติที่หลากหลาย เพราะขาดทักษะ การคิด วิเคราะห์ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี เพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมให้สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสใหม่ของโลกได้

๓.๒ สถานะด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ป่าไม้มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ยปีละประมาณ ๑ ล้านไร่ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ วิกฤตน้ำ และการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศทำให้เกิด ภัยพิบัติให้รุนแรงมากขึ้น ทนทรัพยากรธรรมชาติ เสื่อมโทรม และความขัดแย้ง ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากร จะมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น การบริหารจัดการน้ำทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพยังขาดประสิทธิภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถึงแม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาได้รับการแก้ไขแต่โดยรวมยังมีสภาพเสื่อมโทรม

๓.๓ ภาพรวมสถานการณ์พื้นที่เป้าหมายขยายผลและแนวโน้ม

จากการที่พื้นที่ป่าไม้โดยรวมของประเทศลดลงและผลของภาวะโลกร้อน ทำให้เกิดสภาพอากาศแห้งแล้ง ขาดแคลนแหล่งน้ำ ปริมาณน้ำที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดน้ำเพื่อทำการเกษตร ในพื้นที่ผ่านมา ได้เกิดสภาวะการขาดแคลนน้ำรุนแรงขึ้นในพื้นที่อย่างมากจนถึงขั้นวิกฤต ทำให้เกิดข้อจำกัดในการทำกิจกรรมด้านการเกษตรที่จำเป็นต้องใช้น้ำเป็นปัจจัยหลัก แต่พื้นที่ในบางแห่งยังประสบกับปัญหาน้ำท่วมเมื่อฝนตกหนัก น้ำไหลหลาก อันเป็นผลจากความแปรปรวนของฤดูกาล การขาดแคลนน้ำอาจส่งผลให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากรน้ำระหว่างภาคเกษตรกรรมกับชุมชนเมืองซึ่งมีขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีนายทุนกว้านซื้อที่ดินเพื่อทำธุรกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่เกษตรกรรมเป็นบ้านจัดสรร โรงแรม สนามกอล์ฟ และสถานที่ท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นทำให้ขาดแรงงานภาคเกษตรกรรมทั้งนี้ส่วนหนึ่งมาจากความล้มเหลวในการทำการเกษตรเชิงเดี่ยวทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการทำเกษตรกรรม รวมทั้งขณะนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุก็ยิ่งทำ

ให้แรงงานภาคเกษตรลดลง ในชุมชนเมืองปัญหาปริมาณขยะสะสมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและการกำจัดขยะไม่ได้มาตรฐาน มีการลักลอบนำมาทิ้งตามที่ต่างๆรวมทั้งในเขตพื้นที่ป่าของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ

ภาคเกษตรกรรม เกษตรกรยังขาดความรู้ในการทำการเกษตรที่จะให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ การพัฒนาพันธุ์พืชและกระบวนการผลิตเป็นเรื่องที่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของการเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงเขตเศรษฐกิจอาเซียน การแข่งขันด้านคุณภาพของสินค้าจะเพิ่มขึ้น เกษตรกรยังขาดปัจจัยการผลิต เช่น เงินทุน เริ่มต้นในการทำการเกษตร เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอในการหาเลี้ยงชีพในครอบครัวเนื่องจากไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินในการทำการเกษตร และไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันเพียงพอเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อประกอบกิจการการเกษตร หรือมีหนี้สินผูกพันจำนวนมากมาจากความล้มเหลวในการทำการเกษตรเชิงเดี่ยวซึ่งมีความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรเป็นปัจจัย รวมถึงภัยธรรมชาติและการระบาดของศัตรูพืช นอกจากนี้ส่วนหนึ่งยังมีปัญหาด้านความพร้อมของเกษตรกรเองที่ขาดความเอาใจใส่ ขาดการดูแลและการทำกิจกรรมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis) โดยระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ คณะกรรมการ คณะทำงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สถานการณ์ ดังนี้

- **ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงาน**

- ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

๑. “ระบบทุนนิยม” และ “พ่อค้าคนกลาง” ที่ยังอยู่กับภาคเกษตรกรรม
๒. ความแปรปรวนไม่แน่นอนของฤดูกาลเนื่องจากสภาวะโลกร้อน ภาวะภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำและแหล่งน้ำ ภาวะน้ำไหลหลากและน้ำท่วม
๓. การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศจากระบบเกษตรแบบพึ่งตนเองเป็นระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก ที่ต้องใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรซึ่งต้องลงทุนสูง ขณะที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดปัจจัยด้านเงินทุน
๔. ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร การเป็นหนี้เรื้อรัง สะสม จากความล้มเหลวจากการทำการเกษตรเชิงเดี่ยวของเกษตรกร
๕. การส่งเสริมเพิ่มผลผลิตโดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของนายทุน
๖. การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่ทางธุรกิจ
๗. ทักษะที่ดีที่ไม่ดีต่ออาชีพเกษตรกรของคนรุ่นใหม่ที่หันไปประกอบอาชีพอื่นๆ ซึ่งได้ค่าจ้างที่แน่นอน และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้แรงงานภาคเกษตรลดลง
๘. ไม่มีรถประจำทางภายในจังหวัดหรืออำเภอวังผ่าน

- ปัจจัยที่เป็นโอกาส

๑. รัฐบาลมีนโยบายการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และส่งเสริมขยายผลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปทุกภาคส่วน

๒. สื่อมวลชนต่างๆ ได้เผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในทุกๆด้าน ซึ่งรวมถึงหลักการทรงงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวง โครงการส่วนพระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ และพระราชดำรัสเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นศาสตร์แห่งพระราชินีที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง
๓. ตัวอย่างความสำเร็จของผู้ที่น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จในทุกด้าน ทุกสาขา ทั่วประเทศได้รับการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
๔. สังคมเริ่มตอบรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช น้อมนำแนวทางไปใช้ในการพัฒนา และปรับใช้ในการดำเนินชีวิต
๕. สภาวะภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างทั้งความแห้งแล้งและน้ำท่วมได้สร้างความตื่นตัวในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับสังคม
๖. การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงเขตเศรษฐกิจอาเซียนความจำเป็นในการแข่งขันด้านคุณภาพจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าสู่ตลาดใหญ่
๗. การสื่อสารข้อมูลข่าวสารและมัลติมีเดียที่มีความเร็วสูงผ่านระบบโทรศัพท์มือถือครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายขยายผล

● ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการดำเนินงาน

○ ปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีโครงสร้าง การจัด การกำหนด บทบาทและภารกิจที่ชัดเจน มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอ สามารถรองรับการขยายตัวของภารกิจสนองพระราชดำริด้านการพัฒนา
๒. มีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์จากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ
๓. มีพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเป็นแนวทางในการปฏิบัติ
๔. มีแปลง/งาน ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน สาธิตและใช้เป็นที่ฝึกปฏิบัติแก่ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างของศูนย์ศึกษาฯ
๕. มีองค์ความรู้และตัวอย่างความสำเร็จที่ชัดเจน ในรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. มีตัวอย่างของความสำเร็จของผู้ที่น้อมนำแนวพระราชปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นรูปธรรมโดยรอบพื้นที่
๗. มีทีมงานเจ้าหน้าที่ขยายผลที่เข้มแข็ง

○ ปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน

๑. แปลง/งาน ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน สาธิตและใช้เป็นที่ฝึกปฏิบัติ ยังมีไม่ครบทุกด้าน และรูปแบบยังไม่หลากหลายตามความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. แปลง/งาน ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน สาธิตและใช้เป็นที่พักปฏิบัติบางส่วนได้รับความเสียหายจากสภาวะภัยแล้งอย่างยาวนานในช่วงแผนแม่บทฉบับที่ ๕ จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสภาพเพื่อให้กลับมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์
๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ถึงจะมีอัตราการกำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอ แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นนักปฏิบัติการ ส่วนนักวิชาการที่จะทำงานด้านการวิจัยยังมีอยู่น้อยมาก
๔. การประชาสัมพันธ์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นสากล
๕. เจ้าหน้าที่ขยายผลมีความรู้ในงานที่ปฏิบัติประจำเป็นอย่างดี แต่ยังขาดความรู้รอบด้านในลักษณะของสหวิชาการ และความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัย รวมถึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม และสภาพแวดล้อมของเกษตรกรเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม
๖. แปลงงานต่างๆ ตั้งกระจายในพื้นที่ มีถนนบายพาส ชะอำ-ปราณบุรี ตัดผ่านพื้นที่ของศูนย์ศึกษาแบ่งพื้นที่เป็นสองฝั่ง ต้องใช้เวลามากในการเดินทางจากแปลงงานหนึ่งไปยังอีกแปลงงานหนึ่ง โดยเฉพาะจากแปลงงานฝั่งกองอำนวยการศูนย์ศึกษาฯ ไปยังแปลงงานฝั่งทิศตะวันออกเฉียงใต้ด้านถนนจอมพล
๗. น้ำยังเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ

๔. กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บท

เพื่อให้แผนแม่บทเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามแนวพระราชดำริ และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเกิดประโยชน์สุขกับประชาชน ดังนั้น จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการจัดทำแผน ซึ่งประกอบด้วย

๔.๑ รายงานการประเมินแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ตามที่กองติดตามประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ทำการประเมินไว้ (รายละเอียดตามสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ในข้อ ๒.)

๔.๒ แนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้น โดยมีแนวคิดที่สำคัญคือ

๑) เป็นศูนย์ศึกษาและพัฒนา (Research & Development Center)

เมื่อดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง จนได้ผลสำเร็จแล้วก็จะนำไปขยายผลให้กับเกษตรกร และประชาชนทั่วไปได้นำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง เพื่อเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จของการศึกษาและการพัฒนา

๒) พิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต...ค้ำนึ่งถึงภูมิภาค ภูมิสังคม

ประการแรก เป็นพิพิธภัณฑที่แสดงถึงลักษณะภูมิภาค ภูมิสังคม แสดงถึงวัฒนธรรมการประกอบอาชีพของท้องถิ่น และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่น

ประการที่สอง มีความเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหว มีความเจริญงอกงามอยู่ตลอดเวลา เพราะมีการดำเนินการ ศึกษา ทดลอง ค้นคว้า พัฒนาขยายผลอยู่เสมอ

ประการที่สาม มีประโยชน์แก่ราษฎร จะมองเห็นสิ่งที่เป็นวิวัฒนาการที่สามารถเข้ามาศึกษานำความรู้ต่างๆ ภายในศูนย์ฯ ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองได้จริง

๓) ทรงคัดเลือกพื้นที่ด้วยพระองค์เอง...เพื่อเป็นตัวแทนของภูมิภาค

เพื่อจุดประสงค์ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาแต่ละจุดกระจายอยู่ในพื้นที่ ๖ ภูมิภาคเป็น ๖ แบบจำลองของภาคนั้น ๆ เป็นพื้นที่ส่วนย่อยที่สอดคล้องกับภูมิภาคและเป็นตัวอย่างของภูมิภาคอย่างแท้จริงที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้

๔) เป็นตัวอย่างของการบริหารงานรูปแบบใหม่ การพัฒนาแบบบูรณาการ (Integrated Development)

หากมองในลักษณะการวิเคราะห์ของรูปแบบการบริหารจัดการเชิงองค์กรแล้ว จะพบว่าศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คืออุบัติการณ์ของการจัดการรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินไทย ที่รวมเอากิจกรรมและการดำเนินงานของหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้าไว้ด้วยกันเป็นลักษณะ “รวมศูนย์” และยิ่งไปกว่านั้น ยังมีส่วนของเอกชน และองค์กรที่มีใช้รัฐบาลร่วมประสานการดำเนินงานอยู่ด้วย การดำเนินงานในรูปแบบดังกล่าว เป็นการผสมความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บริหารประชาชน โดยปรับลดอัตวิสัยของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมักคุ้นเคยกับความเป็นเจ้าของและอำนาจหน้าที่เบ็ดเสร็จของแต่ละส่วนราชการ การจัดรูปแบบการบริหารศูนย์ฯ โดยมีได้มีหน่วยงานใดเป็นเจ้าของ หากแต่ร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้ผลประโยชน์ตกอยู่แก่ประชาชนตามพระราชดำรินั้น เป็นปรัชญาการทำงานแนวใหม่ ที่ยังไม่เคยมีปรากฏมาก่อนในประวัติการบริหารราชการแผ่นดินของไทย

๕) เป็น “ระบบการบริการเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว” (One stop services for the farmers)

ในอดีตที่ผ่านมา งานบริหารที่จะให้แก่ประชาชนและชุมชน จะเป็นเรื่องที่มีขั้นตอนและสลับซับซ้อนอยู่ไม่น้อย เกษตรกรที่ต้องการความรู้และการสงเคราะห์ช่วยเหลือในด้านการทำมาหากินต้องเสียเวลาในการเดินทางไปติดต่อขอรับบริการบริการจากหลายหน่วยงานแต่ละหน่วยงานก็อยู่ไกลต่างสถานที่กัน ทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคแก่การแสวงหาความรู้และรับบริการเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ วัตถุประสงค์หลักสำคัญประการหนึ่ง ก็คือบทบาทในการทำหน้าที่ “ระบบการบริการเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว” (One stop services for the farmers) กล่าวคือ เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจสามารถก้าวเข้าไปในพิพิธภัณฑที่มีชีวิตแห่งใดแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศตามความสะดวก และขอรับบริการตั้งแต่เรื่องการใช้พื้นที่ด้านการเกษตร ด้านน้ำ ด้านเมล็ดพันธุ์พืช ด้านการตลาด และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวงจรชีวิตและการทำมาหากิน ตลอดจนการฝึกอบรม โดยเสียเวลาเพียงครั้งเดียว ณ ที่แห่งเดียว ทำให้เกษตรกรประหยัดทั้งเวลา ค่าใช้จ่ายในคราวเดียวกันด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ๓ ทศวรรษศูนย์ศึกษาการพัฒนา: ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา, ๒๕๕๒ : ๙-๑๑)

๔.๓ หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายหลักคือ การพัฒนาคนให้พออยู่พอกินและพึ่งตนเองได้ โดยทรงยึดหลักการดำเนินงานบนทางสายกลางเป็นขั้นเป็นตอนบนพื้นฐานของความสมดุลพอดีในทุกภาคส่วน มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมตามวิถีแห่งธรรมชาติด้วย

มรรควิธีที่เรียบง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยมีหลักการทรงงานที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานใน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ดังนี้

๑) ระเบิดจากข้างใน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน มีพระราชดำรัส ว่า "ต้องระเบิดจากข้างใน" นั้นหมายความว่า ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้คนและครอบครัวในชุมชน ที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอา ความเจริญจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความล่มสลายได้

๒) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเปี่ยมไปด้วยพระอัจฉริยภาพในการแก้ไขปัญหา ทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหาของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักมองข้าม

๓) ทำตามลำดับขั้น

ในการทรงงานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงจะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่ จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถ นำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด

๔) องค์กรรวม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีวิธีคิดอย่างองค์กรรวม (Holistic) ทรงมอง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบครบวงจร มองทุกสิ่งเป็นพลวัตที่ทุกมิติเชื่อมต่อกัน ในการที่จะพระราชทาน พระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยงดังเช่น กรณีของ "ทฤษฎีใหม่" ที่พระราชทานเป็นแนวทางดำเนินชีวิตแก่ปวงชนชาวไทย อันเป็นแนวทางในการ ประกอบอาชีพซึ่งพระองค์ทรงมองอย่างเป็นองค์รวม ตั้งแต่การถือครองที่ดินโดยเฉลี่ยของประชาชนคนไทย ประมาณ ๑๐ - ๑๕ ไร่ การบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำอันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพ เมื่อมีน้ำในการทำการเกษตรแล้วจะส่งผลให้ผลผลิตดีขึ้น และหากมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้นเกษตรกรจะต้องรู้จัก วิธีการจัดการและการตลาด รวมถึงการรวมกลุ่มรวมพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อพร้อมที่จะออกสู่การ เปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอกได้อย่างครบวงจร นั่นคือแนวทางการดำเนินงานทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑, ๒ และ ๓

๕) ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การที่จะพระราชทานพระราชดำริเพื่อดำเนินงานโครงการใดโครงการหนึ่งจะทรงศึกษาข้อมูล รายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลพื้นฐานในเบื้องต้นจากเอกสารต่างๆ แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และสอบถามจากราษฎรในพื้นที่ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความ ช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและสอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์สังคม

๖) การมีส่วนร่วม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งสาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้เข้ามาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันทำงานโครงการพระราชดำริ โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนหรือความต้องการของสาธารณชนด้วย

สำหรับวิธีการมีส่วนร่วมพระองค์ทรงนำ "ประชาพิจารณ์" มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน ซึ่งเป็นวิธีการที่เรียบง่ายตรงไปตรงมา โดยหากจะทำโครงการใดจะทรงอธิบายถึงความจำเป็นและผลกระทบที่เกิดกับประชาชนทุกฝ่าย รวมทั้งผู้นำชุมชนในท้องถิ่น เมื่อประชาชนในพื้นที่เห็นด้วยแล้ว หน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและร่วมดำเนินการมีความพร้อม จึงจะพระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินโครงการนั้น ๆ ต่อไป

๗) ประโยชน์ส่วนรวม

การปฏิบัติพระราชกรณียกิจและการพระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาและช่วยเหลือพสกนิกร พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชจะทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

๘) ประหยัด เรียบง่าย ทำให้ง่าย

นอกจากนี้ ในการพัฒนาช่วยเหลือราษฎร ทรงใช้หลักการดำเนินงานด้วยความเรียบง่ายหรือทำให้ง่าย ราษฎรสามารถทำได้เอง สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น โดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือให้เทคโนโลยีที่ยุ้งยากนัก

๙) ขาดทุนคือกำไร

“...ขาดทุน คือ กำไร (Our loss is our gain)
... การเสีย คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า
และการที่คนอยู่ดีมีสุข เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...”

จากพระราชดำรัสดังกล่าว คือหลักการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร

๑๐) เศรษฐกิจพอเพียง

"เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพระราชทานพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๔๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ให้ดำเนินไปบน "ทางสายกลาง" และเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของ "เศรษฐกิจพอเพียง" จึงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ในการพัฒนาและบริหารให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ "ความพอเพียง" หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและ

พร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัสดุสังเคราะห์ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

๑๑) ไม่ติดตำรา

หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีลักษณะการพัฒนาที่อนุโลมและรอมชอมกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคมจิตวิทยาของชุมชน เป็นการใช้ตำราอย่างอะลุ่มอล่วยกัน ไม่ผูกติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม คือ "ไม่ติดตำรา"

๑๒) ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเข้าใจถึงธรรมชาติ และต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียด โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ เช่น การแก้ไขปัญหาป่าเสื่อมโทรม ได้พระราชทานพระราชดำริ "การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก" ปลอ่ยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ หรือแม้กระทั่ง "การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง" ได้แก่ ปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม้ผลและไม้พื้น นอกจากได้ประโยชน์ตามประเภทของการปลูกแล้วยังช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นดินด้วย พระองค์จึงทรงเข้าใจธรรมชาติและมนุษย์ที่อยู่อย่างเกื้อกูลกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, กษัตริย์นักพัฒนา, ๒๕๕๒ : ๒๕-๓๑)

๔.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในทุกระดับเพื่อสร้างความปรองดองในสังคม การสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงทรัพยากร แหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง รวมถึงการปฏิรูปภาษีทั้งระบบเพื่อรักษาเสถียรภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้างทั้งห่วงโซ่คุณค่าในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ การลงทุน การพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง และเกษตรกรรมรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มุ่งอนุรักษ์ฟื้นฟูสร้างควมมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทั้งการเพิ่มการลงทุนวิจัยและพัฒนา และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค ประสานและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในเชิงรุกและรับอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นการดูแลการดำเนินงานตามข้อผูกพันและพันธกิจ ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่ไทยมีความเกี่ยวข้องในฐานะประเทศสมาชิก ทั้งในเวทีระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับอนุภูมิภาค

๔.๕ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกกระดับ และการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ซึ่งมีกรอบแนวทางที่สำคัญคือการสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีกรอบแนวทางที่สำคัญคือการพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ และการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๗ แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) โดยมียุทธศาสตร์ ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา เป็นยุทธศาสตร์หลัก มุ่งเน้นการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นงานศึกษาวิจัยในลักษณะต่อยอดจากงานวิจัยขั้นทดลองที่สอดคล้องภูมิสังคม มีความเรียบง่ายและประหยัด เน้นการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถนำไปขยายผลสู่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ให้อุดมสมบูรณ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นยุทธศาสตร์ในเชิงรุกที่มุ่งเน้นให้ศูนย์ศึกษาฯ เป็นแหล่งขยายผลองค์ความรู้และถ่ายทอดไปสู่ราษฎรตามแนวพระราชดำริตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ๓ ขั้น ในลักษณะต้นแบบ พิพิธภัณฑสถานชาติที่มีชีวิต ระบบบริการเบ็ดเสร็จจุดเดียว และ เครือข่าย โดยราษฎรสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันสามารถยกระดับรายได้และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความอุดมสมบูรณ์อย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการองค์กร มุ่งเน้นให้มีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดีที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานเพื่อสนองพระราชดำริ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญงานและทำงานอย่างมืออาชีพ เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริในระดับภูมิภาค มีภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นต้นแบบการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

๔.๘ แผนพัฒนาจังหวัด พื้นที่ขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ๑๐ จังหวัด พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ที่เกี่ยวข้อง (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง) ซึ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สิ่งแวดล้อม และการผลิตอาหารที่ปลอดภัยมีมาตรฐาน ดังนี้.

๔.๘.๑ แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคง สันติสุข และสังคมคุณภาพที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้หมู่บ้านมีศักยภาพในการพึ่งตนเองสูง ประชาชนมีวิถีชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อให้พื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้นทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ปัญหาภัยทางธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง มีดิน น้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเกษตรคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและให้เติบโตจากฐานการเกษตรแบบครบวงจร ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานการส่งออกสินค้าทางการเกษตรสามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัด สร้างงานอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ประชาชน

๔.๘.๒ แผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพชีวิตตามวิถีภูมิปัญญาไทย เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล อนุรักษ์ ป่าไม้ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์และขยะอินทรีย์สำหรับครัวเรือน

๔.๘.๓ แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และความสามารถในการแข่งขันยกระดับการพัฒนาด้านการเกษตร มีเป้าหมายเป็นเมืองเกษตรสีเขียว และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคการเกษตร โดยการพัฒนามาตรฐานการผลิต ใช้นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการสร้างคุณค่าและเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริม Smart Farmer เพื่อการใช้นวัตกรรมในการผลิต ให้ความรู้และส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมีของเกษตรกร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพตามแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่าและมีประสิทธิภาพโดยการส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อใช้ในภาคครัวเรือนและชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๘.๔ แผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบเกษตรกรรมอย่างครบวงจร พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สร้างระบบการเกษตรทั้งการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรสีเขียว พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างธรรมาภิบาลความสุขชุมชนและใช้เพื่อให้เป็นวิถีชีวิตอย่างยั่งยืน

๔.๘.๕ แผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการจัดการห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร อาหารปลอดภัย และส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ปัจจัยพื้นฐาน และเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เอื้อต่อการผลิตพืชเกษตรอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยวิทยาศาสตร์และสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ส่งเสริมการนำผลผลิตทางการเกษตรมาทำสารชีวภาพเพื่อการเกษตรปลอดภัยพัฒนาเกษตรกรเพื่อผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

๔.๘.๖ แผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสู่ความยั่งยืน บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรมภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๔.๘.๗ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ/รายได้ พัฒนาสมรรถนะศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดสมุทรสาคร ขับเคลื่อนขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัวตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๘.๘ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมให้มีความมั่นคงเข้มแข็งและดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน พัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๘.๙ แผนพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาภาคการผลิต การค้าและบริการ โดยใช้นวัตกรรมและภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์ ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยจากสารพิษ มีคุณภาพ และมูลค่าเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและสามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ และเป็นเขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีกระบวนการผลิตได้มาตรฐานสากล ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ เกษตรปลอดภัย (GAP) เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

๔.๘.๑๐ แผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการผลิต บริโภค และจำหน่ายอาหารปลอดภัย ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานอาหารปลอดภัย

๕. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และกลุ่มเป้าหมาย

วิสัยทัศน์

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรดินและป่าไม้ รวมถึงเป็นสถานที่ถ่ายทอดวิชาการและเทคโนโลยีด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การประมง ที่เหมาะสมตามภูมิสังคมให้กับประชาชน รวมถึงเป็นสถานที่ถ่ายทอดแนวพระราชดำริ ต่างๆ ให้กับประชาชนเพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้มีอาชีพ รายได้ และมีความสุขอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

๑. ศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ เพื่อหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมกับภูมิสังคม มีความสมดุลกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่
๒. รวบรวมผลการ การศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ นำแนวพระราชดำริ และผลที่ได้จากการศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ รวมถึงองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขยายผลไปสู่ประชาชน
๓. พัฒนาบุคลากร และการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการทำงานอย่างประสานสอดคล้อง และมีการบูรณาการทำงานร่วมกัน
๔. เผยแพร่พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไปสู่สาธารณชน

เป้าประสงค์หลัก

๑. ศึกษา วิจัย ทดลอง ทดสอบ พัฒนา ให้ครบถ้วนตามพระราชดำริ
๒. สร้างตัวอย่างความสำเร็จของการพัฒนาอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืน
 - ๒.๑ การอนุรักษ์ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน และพัฒนาดินที่มีความเสื่อมโทรม
 - ๒.๒ การทำเกษตรที่ให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งกับสิ่งแวดล้อม
 - ๒.๓ การทำเกษตรในพื้นที่ที่มีปัญหาทั้งในเรื่องของดินและน้ำ
 - ๒.๔ การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๒.๕ ปศุสัตว์และการประมง เพื่อเป็นแหล่งอาหารและอาชีพ
 - ๒.๖ การพัฒนาป่าไม้และการจัดการป่าไม้อย่างมีส่วนร่วม
๓. ขยายผลความสำเร็จไปสู่ประชาชน ทั้งทางตรงและผ่านระบบเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปเป็นแนวทางการดำรงชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ
๔. เผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จด้านต่างๆ สู่สาธารณชน

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้มีส่วนได้เสีย : หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ องค์กรภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่

ผู้รับบริการ: กลุ่มเกษตรกร ประชาชนทั่วไป เยาวชน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ ผู้บริหาร ชาวต่างชาติ

๖. ยุทธศาสตร์ เพื่อให้การดำเนินการตามพันธกิจบรรลุผลเป็นไปตามเป้าประสงค์หลักที่กำหนดไว้และนำไปสู่วิสัยทัศน์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้วางไว้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ดังต่อไปนี้.

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการองค์กร

๖.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา

มุ่งเน้นการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้ครบถ้วน สมบูรณ์ หรือเป็นงานศึกษาวิจัยในลักษณะต่อยอดจากงานวิจัยขั้นทดลองที่สอดคล้องภูมิสังคม มีความเรียบง่ายและประหยัด เน้นการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถถอดองค์ความรู้นำไปขยายผลสู่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ให้อุดมสมบูรณ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
๑. รวบรวม งานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงงานทดสอบสาธิต ได้ครบถ้วน สมบูรณ์ อย่างเป็นระบบ สามารถเข้าถึงได้ นำมาใช้ ประโยชน์และอ้างอิงได้	๑.๑ รวบรวม งานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงงานทดสอบสาธิตเพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ปรับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลให้ เป็นไปตามมาตรฐานของ สำนักงาน กปร. ประกอบด้วย ชื่องานศึกษา ทดลอง วิจัยหรืองานทดสอบสาธิต หมวดหมู่ของพระราชดำริ เช่น ด้าน ดิน น้ำ ป่าไม้ การเกษตร ประมง ปศุสัตว์ เป็นต้น รายละเอียดของ พระราชดำริ สถานที่ดำเนินการ แปลงสาธิต งบประมาณ รายชื่อ คณะผู้วิจัย ผลการศึกษาหรือการ ดำเนินงาน เอกสารวิชาการที่มีการ จัดพิมพ์งานศึกษา ทดลอง วิจัยหรือ งานทดสอบสาธิตหรือที่มีการอ้างอิง	๑.๑.๑ จำนวนฐานข้อมูลด้านงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงงาน ทดสอบสาธิตที่รวบรวมได้ครบถ้วน สมบูรณ์ แยกเป็นหมวดหมู่ที่ถูกต้องตาม มาตรฐานของ สำนักงาน กปร.
	๑.๒ นำข้อมูลด้านงานศึกษา ทดลอง วิจัย พัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ รวบรวมได้ ตามมาตรฐานของ สำนักงาน กปร. ลงในเว็บไซต์ เพื่อ เผยแพร่และใช้ประโยชน์	๑.๒.๑ จำนวนครั้งที่มีการเข้าถึงและใช้ ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูล สารสนเทศด้านงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ รวบรวมได้ ตามมาตรฐานของ สำนักงาน กปร.

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>๒. ศึกษา ทดลอง วิจัยและ พัฒนา ทดสอบสาธิต ต่อยอด หรือเพิ่มเติมขั้นใหม่ ให้สามารถ ถ่ายทอด และขยายผลการ พัฒนาไปสู่ประชาชนได้อย่าง เหมาะสมกับภูมิสังคม และ ความเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการ ใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด</p>	<p>๒.๑ วางแผนกำหนดทิศทางและ จัดลำดับความสำคัญ ดำเนินการ ศึกษา ทดลอง วิจัย พัฒนา ทดสอบ สาธิต ต่อยอดหรือเพิ่มเติมขั้นใหม่ให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็น ปัจจุบัน หรือตามความต้องการของ ประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างอาชีพและผลิตอาหาร จะต้องทำให้มีผลผลิตที่ปลอดภัยได้ มาตรฐาน ทั้งนี้โดยเน้นการใช้ ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด มีนวัตกรรมที่เหมาะสม ประชาชนสามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มรายได้</p> <p>(ในที่นี้ องค์ความรู้ หมายความว่า ความคิดรวบยอด หลักการ หรือ วิธีการ ที่ได้จากการศึกษาวิจัยหรือ ทดสอบสาธิตของศูนย์ศึกษาฯ)</p>	<p>๒.๑.๑ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และทดสอบสาธิต ที่เป็นการ ต่อยอดจากของเดิม</p> <p>๒.๑.๒ จำนวนองค์ความรู้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา ทดสอบสาธิต ที่ ได้จากการต่อยอดองค์ความรู้เดิม</p> <p>๒.๑.๓ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และทดสอบสาธิต ใหม่ที่ เกิดขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงหรือความ ต้องการของประชาชน</p> <p>๒.๑.๔ จำนวนองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จาก การศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และ ทดสอบสาธิต ตามความเปลี่ยนแปลง หรือความต้องการของประชาชน</p> <p>๒.๑.๕ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และทดสอบสาธิต ที่เกี่ยว ข้องกับการสร้างอาชีพและผลิตอาหารที่ จะทำให้มีผลผลิตที่ปลอดภัย</p> <p>๒.๑.๖ จำนวนองค์ความรู้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และทดสอบ สาธิต ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพและ ผลิตอาหารซึ่งทำให้มีผลผลิตที่ ปลอดภัย</p> <p>๒.๑.๗ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และทดสอบสาธิต ที่เกี่ยว ข้องกับการสร้างอาชีพและผลิตอาหารที่ จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีมาตรฐาน</p> <p>๒.๑.๘ จำนวนองค์ความรู้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และทดสอบ สาธิต ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพและ ผลิตอาหาร ที่ทำให้ได้ผลผลิตที่มี มาตรฐาน</p> <p>๒.๑.๙ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่เน้น การใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		<p>๒.๑.๑๐ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ จัดเป็นนวัตกรรม หรือเป็นสิ่งที่เกิดใหม่</p> <p>๒.๑.๑๑ จำนวนนวัตกรรม ที่จำเป็น ต้องมีการขึ้นทะเบียนรับรองหรือ คຸ້ມครองหรือจดลิขสิทธิ์</p> <p>๒.๑.๑๒ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิต เพื่อที่จะลดต้นทุนการผลิตโดยมีความ สอดคล้องกับภูมิสังคม</p> <p>๒.๑.๑๓ จำนวนองค์ความรู้จากงาน ศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงาน ทดสอบสาธิตที่สอดคล้องกับภูมิสังคม และสามารถลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>๒.๑.๑๔ จำนวนองค์ความรู้จากงาน ศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงาน ทดสอบสาธิตที่สามารถเผยแพร่ถ่ายทอด สູ່กลุ่มเป้าหมายได้</p> <p>๒.๑.๑๕ จำนวนองค์ความรู้จากงาน ศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงาน ทดสอบสาธิตที่ถ่ายทอดสู่เกษตรกรแล้ว สามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบผลสำเร็จ</p> <p>๒.๑.๑๖ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ จัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรม</p>
	<p>๒.๒ ประสานความร่วมมือทาง วิชาการสร้างเครือข่ายงานวิจัยกับ องค์กร/สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา</p>	<p>๒.๒.๑ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ร่วม ดำเนินการกับเครือข่ายองค์กร/ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา</p> <p>๒.๒.๒ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ นำไปเขียนเป็นบทความวิชาการหรือ อังอิงลงในวารสารทั้งภายในและ ภายนอกประเทศ</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>๓. ใช้ข้อมูลตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บูรณาการกับงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงงานทดสอบสาธิต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน</p>	<p>๓.๑ วิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใช้ผลการวิเคราะห์หามากำหนดทิศทางหรือวิธีการของการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และการทดสอบสาธิต</p>	<p>๓.๑.๑ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมา</p>
<p>๔.สร้างองค์ความรู้ เผยแพร่ องค์ความรู้ในการ อนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความอุดมสมบูรณ์อย่างสมดุลและยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ</p>	<p>๔.๑ ถอดบทเรียนจากงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีอยู่สร้างเป็นองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชน ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา ทดสอบสาธิต เพิ่มเติมตามความจำเป็น</p>	<p>๔.๑.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนจากงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องของดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงานทดแทน ที่มีอยู่เดิม</p> <p>๔.๑.๒ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิต ที่ดำเนินการเพิ่มเติมใหม่ เกี่ยวกับการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของ ดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงานทดแทน</p> <p>๔.๑.๓ จำนวนองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และการทดสอบสาธิต ที่ดำเนินการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของ ดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงานทดแทน</p> <p>๔.๑.๔ จำนวนหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ส่งเสริมการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องของ ดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงานทดแทน</p>
	<p>๔.๒ ศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และทดสอบสาธิต การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการบริหารจัดการน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่เกษตรกรรม</p>	<p>๔.๒.๑ จำนวนงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		เกษตรกรรม และอื่นๆเช่น การจัดการน้ำเสีย การกำจัดและแปรรูปขยะของเสียเพื่อนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น ๔.๒.๒ จำนวนหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้การศึกษ ทดลอง วิจัยและพัฒนา และการทดสอบสาธิตที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่เกษตรกรรม และอื่นๆเช่น การจัดการน้ำเสีย การกำจัดและแปรรูปขยะของเสียเพื่อนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วยแผนงานที่สำคัญ ดังนี้.

- ๑) แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิต
- ๒) แผนงานพัฒนาฐานข้อมูลงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิต
- ๓) แผนงานการจัดการองค์ความรู้และพัฒนาหลักสูตร
- ๔) แผนงานความร่วมมือทางวิชาการ

๖.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

พัฒนาแปลงสาธิตและแหล่งเรียนรู้ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ อย่างต่อเนื่อง ให้มีความสมบูรณ์ น่าสนใจ และหลากหลาย พร้อมทั้งข้อมูลสำหรับการเผยแพร่ สร้างตัวอย่างของความสำเร็จ ขยายผลการพัฒนา ถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้ และแนวพระราชดำริต่างๆ ไปสู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถยกระดับรายได้และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาให้เกิดความอุดมสมบูรณ์อย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน ทั้งนี้โดยยึดถือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ ๓ ชั้น

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
๑. นำผลสำเร็จของการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงผลสำเร็จของการทดสอบ มาจัดสาธิตแสดงเป็น ‘พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต’ ได้อย่างสมบูรณ์ น่าสนใจ มีประสิทธิภาพ	๑.๑ นำการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงการทดสอบ ที่ประสบผลสำเร็จที่มีอยู่เดิมในพื้นที่จริง หรือจัดทำ หรือจำลองขึ้นใหม่ในพื้นที่ที่เหมาะสม ดำเนินการจัดเป็นแปลงสาธิต จัดวางองค์ประกอบต่างๆให้มีความน่าสนใจ พร้อมป้ายสื่อ	๑.๑.๑ จำนวนแปลงสาธิตที่มีความสมบูรณ์ น่าสนใจ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	<p>ความหมายที่เข้าใจได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีเอกสารองค์ความรู้พร้อมในการเผยแพร่ ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาดูเพื่อสร้างแนวคิด หรือเข้ามาศึกษาเรียนรู้วิธีการต่างๆ หรือเข้ามาท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและได้รับความรู้ไปในคราวเดียวกัน</p>	
<p>๒. ขยายผลความสำเร็จจากการศึกษาทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมถึงความสำเร็จจากการทดสอบสาธิตและแนวพระราชดำริต่างๆ สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทั่วไปอย่างสอดคล้องกับภูมิสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์</p>	<p>๒.๑ ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และการทดสอบสาธิตที่ประสบผลสำเร็จ และแนวพระราชดำริ สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป</p> <p><i>(ในที่นี้ องค์ความรู้ หมายความว่า ความคิดรวบยอด หลักการ หรือวิธีการ ที่ถอดออกมาได้จากการศึกษา วิจัยและพัฒนา หรือทดสอบสาธิตของศูนย์ศึกษาฯ)</i></p>	<p>๒.๑.๑ จำนวนประชาชนในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้</p> <p>๒.๑.๒ จำนวนประชาชนในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๒.๑.๓ จำนวนประชาชนในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p> <p>๒.๑.๔ จำนวนประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้</p> <p>๒.๑.๕ จำนวนประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๒.๑.๖ จำนวนประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๒.๑.๗ จำนวนประชาชนในพื้นที่อื่นๆ นอกจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		<p>๒.๑.๘ จำนวนประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ นอกจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๒.๑.๙ จำนวนประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ นอกจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p>
	<p>๒.๒ ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และการทดสอบสาธิตที่ประสบผลสำเร็จ รวมถึงแนวพระราชดำริด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป</p>	<p>๒.๒.๑ จำนวนประชาชนในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒.๒.๒ จำนวนประชาชนในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๒.๒.๓ จำนวนประชาชนในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p> <p>๒.๒.๔ จำนวนประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒.๒.๕ จำนวนประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปปฏิบัติได้</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		<p>๒.๒.๖ จำนวนประชาชนในจังหวัด เพชรบูรณ์นอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p> <p>๒.๒.๗ จำนวนประชาชนในพื้นที่อื่นๆ นอกจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒.๒.๘ จำนวนประชาชนในพื้นที่อื่นๆ นอกจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๒.๒.๙ จำนวนประชาชนในพื้นที่อื่นๆ นอกจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p>
	<p>๒.๓ จัดกิจกรรม และ สนับสนุนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป</p>	<p>๒.๓.๑ จำนวนครั้งที่ศูนย์ฯจัดกิจกรรมและ สนับสนุนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับประชาชนในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ</p> <p>๒.๓.๒ จำนวนครั้งที่ศูนย์ฯจัดกิจกรรมและ สนับสนุนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์นอกหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ</p> <p>๒.๓.๓ จำนวนครั้งที่ศูนย์ฯจัดกิจกรรมและ สนับสนุนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับประชาชนในพื้นที่อื่นๆ นอกจังหวัดเพชรบุรี
๓. เกษตรกร ชุมชน เครือข่าย ชุมชน พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๑ วางแผน กำหนดเป้าหมาย ขยายผล ส่งเสริมให้ความรู้แก่ เกษตรกร ชุมชน เครือข่าย ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถอยู่ได้ ภายใต้อุปสรรค ขจัดค่าใช้จ่าย พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๑.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่ ส่งเสริมเกษตรกรชุมชน เครือข่าย ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ อย่างต่อเนื่อง ๓.๑.๒ จำนวนประชาชน/ครัวเรือน ในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบ ศูนย์ฯที่ได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ ๓.๑.๓ จำนวนประชาชน/ครัวเรือน ในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบ ศูนย์ฯที่ได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ๓.๑.๔ จำนวนประชาชน/ครัวเรือน ในหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์และพื้นที่รอบ ศูนย์ฯที่ได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ และนำไป ประยุกต์ใช้จนประสบผลสำเร็จเป็น ตัวอย่าง ๓.๑.๕ จำนวนประชาชน/ครัวเรือนใน จังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการ ส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ ๓.๑.๖ จำนวนประชาชน/ครัวเรือนใน จังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการ ส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ๓.๑.๗ จำนวนประชาชน/ครัวเรือนใน จังหวัดเพชรบุรีนอกหมู่บ้านในพื้นที่ ศูนย์และพื้นที่รอบศูนย์ฯ ที่ได้รับการ ส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		<p>ขั้นที่ ๑ และนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p> <p>๓.๑.๘ จำนวนประชาชน/ครัวเรือนในพื้นที่อื่นนอกจังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑</p> <p>๓.๑.๙ จำนวนประชาชน/ครัวเรือนในพื้นที่อื่นนอกจังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ และสามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>๓.๑.๑๐ จำนวนประชาชน/ครัวเรือนในพื้นที่อื่นนอกจังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ และนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่าง</p>
	<p>๓.๒ วางแผน กำหนดเป้าหมายขยายผล ส่งเสริมเกษตรกรที่ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ ให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การตลาด และสวัสดิการของกลุ่ม อย่างต่อเนื่องตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒</p>	<p>๓.๒.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรสามารถบริหารจัดการผลิตได้ด้วยตนเอง ตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓.๒.๒ จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่สามารถบริหารจัดการผลิตได้ด้วยตนเอง ตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒ ได้แก่ การรวมซื้อและการรวมขาย การมียุ่งฉางร่วมกัน การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชไว้ใช้ในกลุ่ม เป็นต้น เหล่านี้เป็นต้น</p>
	<p>๓.๓ วางแผน กำหนดเป้าหมายขยายผล ส่งเสริมให้เกษตรกร ที่ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒ ที่สามารถรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การตลาด และสวัสดิการของกลุ่มและเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอกชุมชน อย่างต่อเนื่อง ตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๓</p>	<p>๓.๓.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรที่สามารถบริหารจัดการผลิตได้ด้วยตนเอง ตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒ เชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอกชุมชนตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๓ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓.๓.๒ จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่สามารถบริหารจัดการผลิต การตลาด และ</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		สวัสดิการของกลุ่ม ที่สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอกชุมชนตามทฤษฎีใหม่ ชั้นที่ ๓
	<p>๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียน เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรกรรมของชุมชน ผ่าน กิจกรรมยุวเกษตรกรในโครงการ เกษตรเพื่ออาหารกลางวันของ โรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี กาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์</p>	<p>๓.๔.๑ จำนวนโรงเรียนที่มีผลผลิตร้อยละ ๘๐ นำมาประกอบอาหารกลางวันที่เป็นตัวอย่างความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้ตามทฤษฎีใหม่ ชั้นที่ ๑</p> <p>๓.๔.๒ จำนวนโรงเรียนที่มีผลผลิตร้อยละ ๘๐ นำมาประกอบอาหารกลางวันมีการจัดกลุ่มการผลิตทั้งกลุ่มผลิตพืชและกลุ่มผลิตเนื้อสัตว์อย่างชัดเจน มีสหกรณ์รองรับผลิต เป็นตัวอย่างตามทฤษฎีใหม่ ชั้นที่ ๒</p> <p>๓.๔.๓ จำนวนโรงเรียนที่มีผลผลิตร้อยละ ๘๐ นำมาประกอบอาหารกลางวันมีการจัดกลุ่มการผลิตทั้งกลุ่มผลิตพืชและกลุ่มผลิตเนื้อสัตว์อย่างชัดเจน มีสหกรณ์รองรับผลิต มีผลผลิตหรือผลผลิตจากการแปรรูปส่งออก จำหน่ายยังตลาดชุมชนหรือตลาดทั่วไปเป็นตัวอย่างตามทฤษฎีใหม่ ชั้นที่ ๓</p> <p>๓.๔.๔ จำนวนยุวเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและนำไปปฏิบัติ เป็นตัวอย่างในการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนของตนเอง</p> <p>๓.๔.๕ จำนวนเกษตรกรในชุมชนที่ได้ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ชั้นที่ ๑ ซึ่งได้รับความรู้จากตัวอย่างในโรงเรียน และยุวเกษตรกร</p>
	๓.๕ แสวงหา สนับสนุนและสร้างภาคีเครือข่ายการขยายผลของ ศูนย์ศึกษาฯ	๓.๕.๑ จำนวนจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานต่างๆ รวมถึงภาคเอกชน ที่เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายขยายผลองค์ความรู้ของ ศูนย์ศึกษาฯ

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	<p>๓.๖ จัดกิจกรรมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯพบประชาชน เพื่อเป็นเวทีสำหรับชุมชนในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และร่วมประชุมกับผู้นำชุมชนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงาน การขยายผลให้กับเกษตรกร และเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม</p>	<p>๓.๖.๑ จำนวนครั้งที่มีการจัดเวทีชุมชน ๓.๖.๒ จำนวนคน ชุมชน หรือเครือข่ายที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากเวทีชุมชน และสามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้</p>
<p>๔. เป็นต้นแบบของการบริการเบ็ดเสร็จจุดเดียวและเป็นต้นแบบของการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงเป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาตามแนวพระราชดำริ</p>	<p>๔.๑ นำระบบ IT.มาใช้เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารสามารถติดต่อสื่อสารส่งผ่านข้อมูลกันได้ตลอดเวลาเพื่อให้บริการได้ตามความต้องการประชาชน</p>	<p>๔.๑.๑ จำนวนช่องทางการสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลของเจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร ที่ใช้ในการบริการประชาชน</p>
	<p>๔.๒ พัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมกิจกรรม และการดำเนินงาน ให้อยู่บนพื้นฐานของความประหยัดในสิ่งที่สามารถประหยัดได้ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าคุ้มประโยชน์ มีความเอื้ออาทรต่อผู้ร่วมงานและแขกผู้มาเยือน มีความสามารถในถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้อื่น เป็นต้นแบบการดำรงชีพและดำเนินงานตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>๔.๒.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่ส่งเสริมและปรับปรุงศักยภาพของศูนย์ศึกษาฯ ในการเป็นต้นแบบการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔.๒.๒ จำนวนบุคลากรที่สามารถให้การต้อนรับหรือถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้มาเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาฯ</p>
	<p>๔.๓ พัฒนาป้ายบอกเส้นทาง ป้ายสื่อความหมาย ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดเมนูเส้นทาง การศึกษาดูงานและการท่องเที่ยว ปรับแต่งภูมิทัศน์และเพิ่มเติมกิจกรรม/องค์ความรู้ในการพัฒนาบนเส้นทางอย่างเหมาะสมและมีความน่าสนใจ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาตามแนวพระราชดำริ</p>	<p>๔.๓.๑ จำนวนผู้เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาฯ จำแนกตามประเภทของผู้เข้าเยี่ยมชม ๔.๓.๒ ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาฯ ๔.๓.๓ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพของศูนย์ศึกษาฯ ให้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา เช่นโครงการ การศึกษาดูงานในแหล่งท่องเที่ยว หรือการเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอื่นๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		<p>๔.๓.๔ จำนวนบุคลากรของศูนย์ศึกษาฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา เช่น หลักสูตรวิทยากร หลักสูตรการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา เป็นต้น</p>
	<p>๔.๔ พัฒนาเสริมประสิทธิภาพให้เกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่างยกระดับเป็นเกษตรกรอัจฉริยะ(Smart Farmer) ที่มีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่อย่างแท้จริง มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ มีความตระหนักถึงคุณภาพของผลผลิต และความปลอดภัยของผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม/สังคม มีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร</p>	<p>๔.๔.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่ส่งเสริมเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่างยกระดับเป็นเกษตรกรอัจฉริยะ(Smart Farmer) ที่ต่อเนื่อง</p> <p>๔.๓.๒ จำนวนเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer)</p>
	<p>๔.๕ พัฒนาเสริมประสิทธิภาพให้เกษตรกรประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่าง เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ รวมถึงพัฒนาศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริที่มีอยู่เดิมให้สามารถรองรับการศึกษาดูงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีความสมบูรณ์ของกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ดี มีสื่อและเอกสารประกอบในการศึกษาดูงานของผู้เข้ามาเยี่ยมชม</p>	<p>๔.๕.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกษตรกรประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่าง เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ</p> <p>๔.๕.๒ จำนวนศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริที่เพิ่มขึ้น</p> <p>๔.๕.๓ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริให้รองรับผู้มาศึกษาดูงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๔.๕.๔ จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ จำแนกตามประเภทของศูนย์เรียนรู้และประเภทของผู้เยี่ยมชม</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		<p>๔.๕.๕ ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ฯ</p> <p>๔.๕.๖ จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์เรียนรู้ฯ จำแนกตามประเภทของศูนย์เรียนรู้</p>
<p>๕. ส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรให้ผลผลิตที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต จัดหาตลาดให้เกษตรกรมีช่องทางในการจำหน่ายผลิตผล/ผลิตภัณฑ์</p>	<p>๕.๑ จัดให้มีแปลงเกษตรสาธิตการผลิตที่ปลอดภัยและเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ทั้ง ๘ ข้อ</p> <p>๑.แหล่งน้ำ</p> <p>๒.พื้นที่ปลูก</p> <p>๓.การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร</p> <p>๔.การจัดการคุณภาพการผลิตในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว</p> <p>๕.การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว</p> <p>๖. การพักผลผลิต การขนย้าย การเก็บรักษา</p> <p>๗.สุขลักษณะส่วนบุคคล</p> <p>๘. .การบันทึกข้อมูลและตามสอบ</p>	<p>๕.๑.๑ มีแปลงเกษตรสาธิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)</p>
	<p>๕.๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างคุณภาพของการผลิตและการพัฒนาผลผลิต มีการจัดการแปลงเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) โดยศูนย์ศึกษาจัดทีมงานของเจ้าหน้าที่ให้รับผิดชอบติดตามให้คำแนะนำและตรวจสอบแปลงเกษตรและการควบคุมคุณภาพของผลผลิต</p>	<p>๕.๒.๑ จำนวนหลักสูตรฝึกอบรมด้านการเสริมสร้างคุณภาพการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และการพัฒนาและแปรรูปผลผลิต การจัดทำบรรจุภัณฑ์ การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น</p> <p>๕.๒.๒ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการติดตามผลการฝึกอบรม</p> <p>๕.๒.๓ จำนวนเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมด้านการเสริมสร้างคุณภาพการผลิตและการพัฒนาผลผลิต และนำไปปฏิบัติจริง</p> <p>๕.๒.๔ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการติดตาม ให้คำแนะนำและตรวจสอบแปลงเกษตรและการควบคุมคุณภาพของผลผลิตในแปลงของเกษตรกร</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
		๕.๒.๕ จำนวนแปลงเกษตรกรที่ผ่านการรับรองคุณภาพของการผลิตที่ได้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และมาตรฐานอื่นๆ
	๕.๓ ส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตของกลุ่มเกษตรกรกับภาคเอกชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตของเกษตรกร เช่น การแปรรูป การเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เหล่านี้เป็นต้น	๕.๓.๑ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้คุณภาพมีบรรจุภัณฑ์ ดัดตราและจำหน่ายได้ ๕.๓.๒ จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่มีความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอกในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต ๕.๓.๓ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรที่ร่วมมือกับเครือข่ายภายนอกในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต
	๕.๔ พัฒนาศักยภาพของศูนย์ศึกษาฯ สร้างองค์ความรู้ด้านการตลาด โดยมีผู้ที่มีความรู้ด้านการตลาดเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เพื่อให้สามารถเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร และเป็นตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกรส่งยังแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรหรือขายสู่ผู้บริโภคโดยตรง	๕.๔.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพของศูนย์ศึกษาฯ ในการเป็นตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วยแผนงานที่สำคัญ ดังนี้

- ๑) แผนงานการขยายผลและการอบรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี
- ๒) แผนงานส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกร ชุมชน เครือข่าย ดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑
- ๓) แผนงานส่งเสริมพัฒนาการดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๑ เข้าสู่ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒
- ๔) แผนงานส่งเสริมการดำเนินการตามทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๒ เข้าสู่ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ ๓
- ๕) แผนงานส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านเกษตรกรรมของชุมชน
- ๖) แผนงานพัฒนาศักยภาพของศูนย์ฯ เพื่อเป็นต้นแบบการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๗) แผนงานพัฒนาศักยภาพของศูนย์ฯ ให้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา
- ๘) แผนงานส่งเสริมเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรอัจฉริยะ(Smart Farmer)

- ๙) ส่งเสริมให้เกษตรกรประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่าง เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริแผนงานสร้างศูนย์เรียนรู้เครือข่าย
- ๑๐) แผนงานพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ในการรองรับผู้มาศึกษาดูงาน
- ๑๑) แผนงานติดตามประเมินผลการขยายผลและติดตามผลการฝึกอบรม
- ๑๒) แผนงานการติดตามให้คำแนะนำและตรวจสอบแปลงเกษตรกรและการควบคุมคุณภาพของผลผลิตในแปลงของเกษตรกร
- ๑๓) แผนงานควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรที่ร่วมมือกับเครือข่ายภายนอกในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต
- ๑๔) แผนงานเสริมสร้างศักยภาพของศูนย์ศึกษาฯ ในการเป็นตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกร
- ๑๕) แผนงานส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการองค์กร

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ มุ่งเน้นให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นองค์กรที่มีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดีที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานเพื่อสนองพระราชดำริ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญงานและทำงานอย่างมืออาชีพ เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริในระดับภูมิภาค มีภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นต้นแบบการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ และการดำเนินการเป็นไปตามยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และบรรลุผลตามที่ได้ที่กำหนดไว้

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายฯ ดำเนินงานอย่างบูรณาการ มีบริหารงานด้วยหลักของธรรมาภิบาล สัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานสนองพระราชดำริ อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญงานและทำงานอย่างมืออาชีพ ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ตามแนวพระราชดำริสู่สาธารณชน	๑.๑ ใช้แผนแม่บทของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางของการทำงาน รวมทั้งใช้เป็นกรอบในการจัดทำ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สำเร็จผลตามตัวชี้วัดและบรรลุตามเป้าประสงค์ของแต่ละยุทธศาสตร์ โดยจัดให้มีคณะทำงานติดตามและประเมินผล นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางานที่จะดำเนินงานให้ดีขึ้น	๑.๑.๑ จำนวนแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องตามแผนแม่บท ๑.๑.๒ ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๑.๑.๓ จำนวนรายงานผลการปฏิบัติงานรายไตรมาสและรายปี ๑.๑.๔ ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานรายไตรมาสและรายปี ๑.๑.๕ จำนวนแผนงานติดตามและประเมินผลตามแผนแม่บท ๑.๑.๖ จำนวนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีการนำผลจากการติดตามงานมาปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	<p>๑.๒ พัฒนาระบบงบประมาณ โดยการจัดทำงบประมาณแบบบูรณาการของทุกงานภายในศูนย์ฯ รวมถึงบูรณาการงบประมาณของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานกับงบประมาณกลางที่จะขอรับการสนับสนุน ทั้งนี้ให้มีการดำเนินการเบิกจ่ายที่ถูกต้องตามระเบียบ เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด และดำเนินการเบิกจ่ายได้ทันเวลา มีการส่งบุคลากรด้านงบประมาณเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมการสัมมนาในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณของศูนย์ฯ</p>	<p>๑.๒.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการพัฒนาระบบงบประมาณให้มีประสิทธิภาพทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และเวลา</p> <p>๑.๒.๒ ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรมการพัฒนาระบบงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ</p>
	<p>๑.๓ พัฒนาระบบสารสนเทศของศูนย์ฯ โดยให้มีการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารต่างๆ ในลักษณะของ file digital ควบคู่กับการจัดเก็บเอกสารในระบบเดิม นำข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ ลงในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์ฯ รวมถึงนำข้อมูลลงใน application line ที่ทางสำนักงาน กปร.พัฒนาขึ้น เพื่อให้บริการข้อมูล สนับสนุนการติดตามงานและการวางแผนพัฒนาในด้านต่างๆ</p>	<p>๑.๓.๑ จำนวนระบบสารสนเทศ และระบบข้อมูลเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๓.๒ จำนวนครั้งของการใช้งานระบบสารสนเทศและระบบข้อมูลเครือข่ายอินเทอร์เน็ต</p> <p>๑.๓.๓ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศ และระบบข้อมูลเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตที่ต่อเนื่อง</p>
	<p>๑.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารและจัดการความเสี่ยงในทุกมิติ ให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วม มีการสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอในทุกระดับ มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นของ</p>	<p>๑.๔.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่จะเกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่องในระยะยาว</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	<p>ผู้ปฏิบัติงานเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติงาน มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นและรับข้อร้องเรียนจากประชาชน และมีขั้นตอนดำเนินการต่อข้อร้องเรียนที่ชัดเจน</p>	
	<p>๑.๕ จัดการฝึกอบรมให้กับบุคลากร/ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/จัดให้บุคลากรได้เดินทางไปศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพ ความชำนาญ สร้างความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากร โดยในด้าน การศึกษาทดลอง วิจัยและพัฒนา การทดสอบและสาธิต พัฒนาให้สามารถเขียนโครงการ มีเข้าใจในขั้นตอน การบันทึกผล การเขียนรายงาน และการเขียนงานวิชาการ สำหรับด้านการขยายผล พัฒนาให้มีความรู้ที่หลากหลาย รู้จักวิธีการ คิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ การสรุปประเด็น การหาแนวทาง เพื่อแก้ไขปัญหา การสรุปความคิด รวบรวมเพื่อการนำเสนอและ ถ่ายทอดอย่างมีทักษะ การเป็นวิทยากร ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ พัฒนาความสามารถในการผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อรูปแบบ digital เพื่อเผยแพร่ใน social media การบรรยายรับคณะผู้เยี่ยมชมศูนย์ฯ และสำหรับบุคลากรในสวนบริหารของกองอำนวยการ พัฒนาให้มีความรู้และ</p>	<p>๑.๕.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในด้าน การศึกษาทดลอง วิจัยและพัฒนา การขยายผล การประชาสัมพันธ์ และการบริหารจัดการ ๑.๕.๒ จำนวนบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมต่อปี</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	ความเข้าใจในหน้าที่ที่รับผิดชอบ รวมถึงกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	
	๑.๖ ดำเนินงานและบริหารจัดการในลักษณะบูรณาการภายใต้หลักของธรรมาภิบาล สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของศูนย์ฯ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงและมีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบในหน้าที่และรับผิดชอบในผลงาน มีความสามัคคี ศูนย์ฯมีบริหารจัดการด้วยเป็นธรรม/เสมอภาค ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อผลสำเร็จของงานและประโยชน์สุขของประชาชน โดยส่วนรวม และการทำงานทุกอย่างต้องเป็นไปตามกฎและระเบียบที่กำหนดไว้	๑.๖.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการ พัฒนาให้มีการทำงานลักษณะบูรณาการ และส่งเสริมธรรมาภิบาล
	๑.๗ ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดของทุกหน่วยงานที่รวมดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ	๑.๗.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการ ประสานงานหรือเชื่อมโยงกับหน่วยงานต้นสังกัดของหน่วยงานที่รวมดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ๑.๗.๒ จำนวนครั้งของการประสานงานหรือเชื่อมโยงกับหน่วยงานต้นสังกัดของหน่วยงานที่รวมดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ
๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายฯ มีโครงสร้างการบริหารภายใน และอัตรากำลังระบบบริหารจัดการที่สอดคล้องเหมาะสมกับภารกิจ	๒.๑ ทบทวนภารกิจของศูนย์ฯ และปริมาณงานของแต่ละกลุ่มงาน/แปลงงาน ที่เปลี่ยนแปลงไปตามหัวงเวลาและสถานการณ์ มอบหมายหน้าที่ ปรับปรุง เพิ่ม/ลด กลุ่มงาน/แปลงงาน และจำนวนบุคลากรให้เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจและปริมาณงานที่เปลี่ยนแปลงไป ดำเนินการวิเคราะห์ขออัตรากำลัง	๒.๑.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการ ทบทวน ปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลัง ๒.๑.๒ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญตามภารกิจ ระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จากรุ่นสู่รุ่น

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	เพิ่มเติมเมื่อมีความจำเป็น จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุงานนานกับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุงานที่น้อยกว่า	
<p>๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ฯ มีภาพลักษณ์ที่ดี ในการเป็นต้นแบบการพัฒนาตามแนวพระราชดำรินุภูมิภาค</p>	<p>๓.๑ ใช้การประชาสัมพันธ์เป็นหลักในการส่งเสริมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ให้เป็นที่รู้จักของสาธารณชน ในฐานะ ๑ ใน ๖ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินุภูมิภาคต้นแบบแห่งการพัฒนาตามแนวพระราชดำรินุพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของประเทศ มีองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุงพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งดิน น้ำ ป่า พลังงานทดแทน รวมถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างอาชีพและผลิตอาหารที่หลากหลายรูปแบบ โดยการประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่าน social media อย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันสามารถให้บริการข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้ตามความต้องการของประชาชน</p>	<p>๓.๑.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓.๑.๒ จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์ จำแนกตามประเภทเช่น โปสเตอร์เอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารวิชาการ บทความวารสารจดหมายข่าว ข่าวแจก หนังสือคู่มือ แผ่นพับ สติกเกอร์ ใบปลิว ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชนแขนงต่างๆ เช่นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทั้งนี้รวมถึงจำนวนครั้งในการจัดงานของศูนย์ฯ ในวาระโอกาสต่างๆ</p> <p>๓.๑.๓ ร้อยละของความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ ของผู้เข้าเยี่ยมชมหรือผู้ที่เข้ารับการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้จากศูนย์ฯ หรือผู้ที่ได้รับความรู้จากศูนย์ฯ จากสื่อการประชาสัมพันธ์ต่างๆ</p> <p>๓.๑.๔ จำนวนครั้งของการจัดนิทรรศการภายในและภายนอกศูนย์ศึกษาฯ</p> <p>๓.๑.๕ จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม website ของศูนย์ฯ และ สื่อ social media ต่างๆของศูนย์ฯ</p>
	<p>๓.๒ ประชาสัมพันธ์ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำรินุให้เป็นที่รู้จักของสาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนพื้นที่โดยรอบศูนย์เรียนรู้ฯ นั้นๆ เพื่อให้สามารถมาใช้</p>	<p>๓.๒.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการประชาสัมพันธ์หรือการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์สนับสนุนศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำรินุ เช่น โปสเตอร์ เอกสารสิ่งพิมพ์ VCD. เอกสารวิชาการ</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้ฯ ได้ อย่างเต็มที่	บทความวารสาร หนังสือคู่มือ แผ่นพับ สติกเกอร์ ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ๓.๒.๒ ร้อยละของความพึงพอใจต่อสื่อ ประชาสัมพันธ์ ของผู้เข้าเยี่ยมชมหรือผู้ที่ ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากศูนย์ เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ
	๓.๓ ประสานงานขอความร่วมมือ หรือให้การสนับสนุนหน่วยงาน อื่นๆทั้งภาครัฐหรือเอกชนในการ ส่งเสริมเผยแพร่กิจกรรมของศูนย์ฯ	๓.๓.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมความ ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่ส่งเสริมการ เผยแพร่กิจกรรมต่างๆของศูนย์ฯ ๓.๓.๒ จำนวนครั้งของความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นๆ ที่ส่งเสริมเผยแพร่ กิจกรรมของศูนย์ฯ เช่น งานประเพณี ท้องถิ่น งานแสดงสินค้า การเสวนา เป็นต้น ๓.๓.๓ จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์ที่ หน่วยงานอื่นๆ ส่งเสริมเผยแพร่กิจกรรม ของศูนย์ฯ จำแนกตามประเภท เช่น โปสเตอร์เอกสารสิ่งพิมพ์ บทความ วารสาร จดหมายข่าว ข่าวแจก แผ่นพับ สติกเกอร์ ใบปลิว ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชนแขนงต่างๆ เช่นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น
	๓.๔ สนับสนุนสถาบันการศึกษา นักศึกษา นักเรียน และเยาวชน ให้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่องค์ ความรู้ตามแนวพระราชดำริ หรือ ต่อยอดผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาฯ ผ่านการจัดทำโครงการ โครงการ หรือกิจกรรมรูปแบบอื่นๆ	๓.๔.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการ สนับสนุนให้สถาบันการศึกษา นักศึกษา นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ในการเผยแพร่ องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ หรือต่อ ยอดผลสำเร็จของศูนย์ฯ ผ่านการจัดทำ โครงการ โครงการ หรือกิจกรรมรูปแบบ อื่นๆ ๓.๔.๒ จำนวนสถาบันการศึกษา จำนวน เยาวชนที่มีส่วนร่วม ในการเผยแพร่องค์ ความรู้ตามแนวพระราชดำริ หรือต่อยอด ผลสำเร็จของศูนย์ฯ ผ่านการจัดทำ โครงการ โครงการ หรือกิจกรรมรูปแบบ อื่นๆ

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายฯ พัฒนาเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ในระดับสากล</p>	<p>๔.๑ จัดการฝึกอบรมให้กับบุคลากร/ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/จัดให้บุคคลากรได้เดินทางไปศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ ให้กับบุคลากรดำเนินงานวิชาการ งานขยายผล งานประชาสัมพันธ์ และงานบริหาร แสวงความร่วมมือหาเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการศึกษาดูงานให้แก่ชาวต่างประเทศ พร้อมรับความร่วมมือกับต่างประเทศในกรอบประชาคมอาเซียนและกรอบความร่วมมืออื่นๆ</p>	<p>๔.๑.๑ จำนวนแผนงาน/กิจกรรมการพัฒนาทักษะการใช้และการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ ให้กับบุคลากรของศูนย์ฯ</p> <p>๔.๑.๒ จำนวนบุคลากรหรือเครือข่ายของศูนย์ฯ ที่สามารถสื่อสารหรือถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ</p> <p>๔.๑.๓ จำนวนครั้งการจัดนิทรรศการที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ</p>
	<p>๔.๒ ประสานงาน แสวงหา ขอรับการสนับสนุนเอกสารและสื่อต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ จากสำนักงาน กปร. ทำการผลิตเอกสารและสื่อต่างๆ รวมถึงองค์ความรู้ของศูนย์ฯ เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ ตามขีดความสามารถ</p>	<p>๔.๒.๑ เอกสารข้อมูลโครงการ/กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ</p> <p>๔.๒.๒ ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ</p> <p>๔.๒.๓ เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ</p> <p>๔.๒.๔ สื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลพระราชกรณียกิจและพระราชดำริที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ ของสำนักงาน กปร. หรือหน่วยงานอื่นๆ</p> <p>๔.๒.๕ สื่อเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ ของสำนักงาน กปร. หรือหน่วยงานอื่นๆ</p>

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
	๔.๓ ประสานงาน แสวงหา ขอรับ การสนับสนุนการจัดทำเอกสาร ข้อมูลของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ จากสำนักงาน กปร. หรือทำการผลิตสนับสนุนให้ตามขีดความสามารถ	๔.๓.๑ เอกสารข้อมูลของศูนย์เรียนรู้ฯ ที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วยแผนงานที่สำคัญ ดังนี้.

- ๑) แผนงานติดตามและประเมินผลตามแผนแม่บท
- ๒) แผนงานพัฒนาระบบงบประมาณ
- ๓) แผนงานการพัฒนา ระบบสารสนเทศ ระบบข้อมูลบนเครือข่าย เว็บไซต์และระบบ ไอที.อื่นๆ
- ๔) แผนงานการพัฒนา ระบบบริหารจัดการองค์กร
- ๕) แผนงานพัฒนาบุคลากร
- ๖) แผนงานพัฒนาการทำงานลักษณะบูรณาการและส่งเสริมธรรมาภิบาล
- ๗) แผนงานการประสานต้นสังกัดของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน
- ๘) แผนงานปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลัง
- ๙) แผนงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ
- ๑๐) แผนงานการประชาสัมพันธ์และการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์
- ๑๑) แผนงานการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ
- ๑๒) แผนงานความร่วมมือส่งเสริมการเผยแพร่กิจกรรมของศูนย์ฯ
- ๑๓) แผนงานสนับสนุนสถาบันการศึกษา และเยาวชน เผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
- ๑๔) แผนงานพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร

๗. การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ที่วางไว้ จึงได้กำหนดระบบและกลไกการบริหารแผนแม่บท ดังนี้

๗.๑ กองอำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ เป็นแกนกลางในการประสานงานกับทุกหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงานในศูนย์ฯ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔ ภายใต้กรอบของแผนแม่บทฉบับที่ ๖ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทและวิธีการดำเนินงานตามแผนแม่บทเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๗.๒ กองอำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ อำนวยการกำกับดูแล ในภาพรวมของศูนย์ฯ โดยดำเนินการด้านงบประมาณ ภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการประจำปีและกรอบแผนแม่บทฉบับที่ ๖ อำนวยการกำกับดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณ ติดตามกำกับดูแลโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและกรอบงบประมาณที่ได้รับ

๗.๓ กองอำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ รวบรวมรายงานผลความก้าวหน้าสรุปรายงานประจำเดือน สรุปรายงานรายไตรมาส และสรุปผลการปฏิบัติในรอบปี ส่งให้หน่วยต้นสังกัดของหน่วยที่ปฏิบัติงานในศูนย์ รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗.๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๗๗ หมู่ ๗ ถนนบายพาสชะอำ-ปราณบุรี ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๖๑๒๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๒-๕๙๓๒๕๒-๕ โทรสาร ๐๓๒-๕๙๓๒๕๒

.....